

Ka "L. A." Rašo, Dėl Prof.
Voldemaro Pareiškimo

"L. A." valdančios partijos organas, dėl prof. Voldemaro pareiškimo, liaudininkų atstovui, atsiliepė šiaip:

"Prof. A. Voldemaras pirmame savo pasikalbėjime su 'Liet. Žinių' bendradarbiu pasisakė, kad jis arba galėtų palikti min. kabinetą, arba visai išsitraukti iš politikos. Ir jau ieško sau privataus buto. Tuo tarpu dar nesieško buto ir vėl kalbasi su 'Liet. Žinių' bendradarbiu.

"Prof. A. V. nekaltai apie grįžimą į universitetą, kaip buvo galima tikėtis iš jo pirmojo pasikalbėjimo su 'Liet. Žiniomis'. Iš jo pasakymo, kad pasitraukis iš politikos, esanti padaryta klaidinga išvada. Prof. aiškina: 'Aš atsisakiau paimti užsienio reik. min. portfelį, bet aš neatsisakiau dalyvauti vidaus politikoje.' Kuo gi tas dalyvavimas pasireiškė? Sunkiai pasakyti, bet galima numanyti: jis būsiąs neencenzūriškas. Mat, prof. 'šypsodamas' pastebėjo, kad dėl šio pasikalbėjimo cenzūrai būsią apie pusę dienos darbo ir vargu kas iš to bėpališkas. Išbuvęs dvejus su viršum metų vyriausiu — cenzorium, (Tai prof. Voldemaras turi būti ir "Darbininką" taip beširdiškai deportuodavo iš Lietuvos. Red.) prof. kompetingas spėsti, kas yra cenzūriška ir kas neencenzūriška. Ko pirma nemėgo, dabar pamėgo: imtis neencenzūriško darbo. Iš 'Le Temps' ir iš 'Times' prof. žada daryti išvadas savo vidaus politikai.

"Dabartinė vyriausybė nespėjo padaryti nė vieno žygio užsienio politikoje, o prof. savo pasikalbėjime didžiausias pesimistas. Kas kaltas? Juk ligšiol yra vedęs užsienio politiką jis, vadinasi, Lietuva turi plauti gerus ar negerus vaisius jo politikos? Jeigu ji buvo kur negera, tai negi pataisyti neencenzūrišku vidaus politikos darbu.

"Prof. A. Voldemaras sako: 'Mano politikos nieks negalės tęsti bei vesti.' Beveik trejus metus jis išbuvo mūsų užs. politikos vedėjas ir taip ją pastatė, kad ne vienam Lietuvos politikui ji nebe priinama. Turbūt klaidingai atpasakojo p. prof. mintį 'Lietuvos Žinių' bendradarbis.

"Prof. A. Voldemaras daro priekaištą Min. Pirmininkui J. Tūbeliui, kad 'viso ko centran' pastatęs Valst. Prezidentą. Argi p. Tūbelis klaidingai mano, taip manydamas? Juk 17 gruodžio diena pastatė Prezidentą 'viso ko centran', pagaliau tai patvirtino ir naujoji Konstitucija, kuria dabar vaduojasi Lietuva ir po kuria yra paties p. profesorius parašas.

"Toliau p. prof. sako: 'Dabar prasidėjo ne valdžios, bet valstybės krizis.' Kaip tas pasakymas reikia suprasti? Pirmą to krizio nebuvo, kol prof. buvo Ministeris Pirmininkas, jis tik 'dabar' prasidėjo. Dabar suprantame, kodėl naujojo min. pirmininko pasakymas apie Prezidento reikšmę nepatinka p. profesorui. Išsina, kad jis pro., kaip pro., turi būti 'viso ko centras' — arba l'etat c'est moi Mūsų valstybė, pasitraukus tam 'centrai' iš valdžios, turinti ilgai gyventi krizę. Asmens reikšmė gyvenime, ypač politikos gyvenime yra, be abejo, labai didelė, tai kodėl p. profesorius prašomas nesutikti palikti užs. reik. ministeriu rekonstruojamam

kabinete? Negi dėl to, tur būt, kad konstitucijoje Resp. Prezidentas 'viso ko centras'?

"P. Profesorius dejuoja, kad 'Tautininkų šeškomas dar nuo 1927 m. veda prieš mane akciją.' Bet, kiek teko girdėti iš tautininkų, p. profesorius 1928 m. buvo išrinktas Tautininkų sąjungos garbės pirmininku ir sutiko priimti tą garbę. Vadinasi, profesorius yra savotiškas garbės supratimas būti garbės pirmininku tų, kurie veda prieš jį akciją, arba tokio, jam priešingo šeškomos visai nebuvo. Jei būtų buvęs, tai profesorius būtų galėjęs prieš jį pavartoti tokias priemones, kokias jis var-tojo prieš kitus, vedusius prieš jį akciją.

"P. profesorius kalba, kad p. Prezidento pavestas vedęs derybas su p. Aravičium, kad užimtų vidaus reikalų ministerio vietą. Ir buvęs jį jau pakvietęs. Taigi, būtų labai įdomu išgirsti iš paties p. Aravičiaus nuomonę, kaip jis sau vaizdavo vidaus reik. ministerio rolę prof. Voldemaro kabinete, jei būtų sutikęs jį įteiti.

"Prof. Voldemaras sako, prikišdamas p. Tūbeliui, kad 'paprastai valstybės galvos ir debatus nemetama', bet pats nesilaiko tos tiesos. Jis sako: 'Aš aeroplanu buvau gulėjęs Palangon, nes buvo labai svarbu žinoti prieš Tautų Sąjungos posėdžius, ar turiu visiską pasitikėjimą. P. Prezidentas užtikrino.' P. Tūbelis, sakydamas, kad p. Prezidentas viso ko centras, pasakė tai, kas visiems žinoma ir ką skelbia konstitucija, o p. profesorius kalba apie viešumai nežinomą dalyką, dėl kurio jam reikėjo važiuoti Palangon pas p. Prezidentą atsiaklausti, ar jis visiskai pasitiki p. profesorium, kaip p. ministeriu pirmininku. Taigi prof. pats painioja p. Prezidentą į debatus, į kuriuos jis negali kištis. O būtų įdomu išgirsti, dėl ko kilo užsimintas prof. Voldemaro pasitikėjimo klausimas.

"P. profesorius tvirtina, kad pavasarį buvo numatyti Seimo rinkimai. Juk jis pats ar užpėnai tvirtino spaudos atstovams, kad numatyta greitai išleisti spaudos, draugijų ir apsaugos įstatymai. O ar išleisti. Pažadai ir vien pažadai.

"Kas labiausia stebina, tai p. profesorius pareiškimas: 'Aš neatsistatydinau.' Kad visi ministrai atsistatydino, tai juk Eltos buvo pranešta tuo metu, kai išliko kabineto krizė ir kai visiems ministeriams buvo pavesta eiti savo pareigas. Be prof. Voldemaro pritarimo tokia žinia juk negalėjo pasirodyti. Be to, kiek teko sužinoti, buv. Min. Pirmininkas, pranešė visiems ministeriams, kad kabinetas atsistatydino. Atsistatydinus ministerių kabinetui, keno gi pirmininku liko prof. Voldemaras?..

ORIGINALI 105 METŲ SENIO
KELIONĖ Į KAUNĄ

Telšių apskr., Žarėnų val. Šaušilių k. 105 metų amžiaus senelis Šapalas neseniai pėsčias buvo atkeliavęs į Kauną. Visą kelionę ten ir atgal jis atliko per mėnesį. Kelionei buvo pasiėmęs tik vieną litą.

Atvaizde parodo Francijos kareivius apleidžiant Rhinelandą ir maršuojančius į Coblencą. Jiems pasitraukus vokiečiai gavo atsikvėpti.

Lietuvos - Olandų Indijos Paštų Sutartis

ŽYDAI ŽEMDIRBIAI SSSR

Komitetas aprūpinti žydus žemė "Komzet" per 5 savo gyvavimo metus apgyvendinti ūkiuose 17 tūkstančių žydų šeimų. Iš viso žydų žemdirbių šiuo laiku priskaitoma visame SSSR daugiau kaip 200 tūkstančių. Tuo tarpu kai Palestinoje per 50 metų apgyvendinta žemės ūkiuose tik 14 tūkstančių žmonių, o Argentinoje per 40 metų — 15 tūkstančių.

STUDENTŲ ATEITININKŲ
KONFERENCIJA

Kaunas. — Rugsėjo 29 ir 30 d. Kaune įvyko Katalikų studentų ateitininkų konferencija, kurioje dalyvavo per 600 dalyvių. Į konferenciją buvo atsilankę aukštųjų svečių: J. E. Ap. Sosto Nuncijus ark. Bartalonis, J. E. Kauno arkiv. metropolitas Skvireckas ir J. E. vyskupas Staigaitis. Kuktas, Reinsys ir monsinjoras Faiduttis. Konferencija susilaukė labai daug sveikinimų ir praėjo su didžiausiu pasisekimu.

RUSIJOS RAUDONIEJI
GAVO Į KAILĮ

TOKIO, Japonija, spalio 19 d. — Praneša, kad Sungari paupy įvyko smarkus susirėmimas tarp Kinijos kariuomenės ir Sovietų Rusijos raudonųjų armijos. Sako, kad bolševikai jau buvę įsibriovę už apie 100 mailių į Kinijos žemę. Kiniečiams pavyko bolševikus atmušti atgal.

PROF. VOLDEMARO MINISTE-
RIŲ KABINETUI ATSI-
STATYDINUS

Kaune ir provincijoje apie dabartinį padėjimą visų daugiausia kalbama. Atsistatydinimas visuomenės sutiktas labai palankiai.

PRALOTO OLŠAUSKO
BYLA

KAUNAS. — Spalio 1 d. Kauno apygardos teisme prajo nagrinėti pral. Olšausko bylą. Teismu žmonės labai susidomėjo.

Teismui pirmininkauja p. Grigaitis ir nariai p. p. Rąšinskas ir Šemetas. Valstybės gynėjas p. Byla. Olšauską gina prof. Tumėnas ir prof. Leonas. Civilinį ieškinį gina p. Šleževičius. Lūdininkų byloje yra pakviesta apie 130, jų tarpe arkiv. Pr. Karevičius, prel. Maironis, kan. Tumas ir daug kitų įžymių žmonių.

Teismas pirmą dieną buvo prie atdarų durų. Žmonės galėjo įeiti tik su bilietais. Vėliau teismas nusprendė bylą nagrinėti uždaramis durimis. Leista tik kiekvienai pusei pasikviesti po tris žmones iš artimų giminių.

Katalikų priešai pradėjo džiaugėsi, kad iš šios bylos bus geras biznis, nes be gatvinių pletkų, jų sustiprinimui, galės spausdinti ir teismo eigą. Bet apsigyly. Teismas eina uždaramis durimis. Tai dabar pradėjo spausdinti gatvinių pletkų kas tik ir kur paplepėjo.

"Darbininkas" visokių antgatvės nugirstų pletkų nepersispausdinės, bet paduos tikras žinias, gautas iš mūsų korespondentų ir patikėtinų šaltinių.

NAUJA K. V. C. VYRIAUSIOJI
VALDYBA

Kaunas. — Katalikų Veikimo Centro konferencija įvyriausią valdybą išrinko: pris. advokatą A. Tumėną, kan. Kuraitį, Dr. Ruginię, p. Z. Starkų, kun. Mielešką, ir Dr. Juodeiką. Į revizijos komisiją: atsargos generolą Galvydį-Bikauską, Dr. Gylienį ir P. Urbonaitę.

Tarp Lietuvos ir olandų Indijos nuo š. m. spalio mėn. 1 d. olandų paštų valdybai tarpininkaujant įvedamas pašto perlaido apsimainymas paskyrimo šalies valiutoje t. y. litais ir floriniais. Didžiausia suma vienai perlaidei nustatyta 450 florinų ir 1800 litų. — Olandų paštų valdyba gavusi tokias perlaides, perrašo jas ant savo blankų, atkaičio iš kiekvienos perlaides savo naudai už tarpininkavimą nustatytą persiuntimo mokestį, ir tai atlikus, siunčia jas į paskyrimo vietas.

"BLAIVYBĖS" BYLŲ
SKAIČIUS PAŠOKO

Washington, D. C., spalio 20 d. — Teisingumo departamentas skelbia, kad pastaruoju metu, Federaliuose teismuose, prohibicijos bylų skaičius padidėjo. Jų skaičius siekia net 56,786, reiskia, 1,057 bylomis daugiau negu buvo 1928 metais.

Teismuose prohibicijos įstatymų laužytojai sumokėjo baudmėmis \$7,476,300.

Prohibicijos bylos sudaro 51.3 nuoš. visų valdžios bylų, civilių ir kriminalinių.

Tas aiškiausiai parodo, kad prohibicija neįvykdoma. Prievartos žmonės nepakenčia.

Dabar daug daugiau gerinama, negu "šlapiais" metais.

POTVYNIS ITALIJOJ PADARĖ

40,000,000 LYRŲ NUOSTOLIO
Roma. — Spaudos pranešimu dideli potvyniai Sotenzos provincijoje, Italijoje, padarė tiek daug žalos geležinkelio linijoms, kad per kelios savaitės, kol linijos bus sutaisytos. Kelios stotys yra visai izoliuotos ir šie tiltai išgriauti. Potvynių padaryti nuostoliai siekia 40,000 lyrų.

\$200,000.00 Gaisras
Worcestary

KUN. V. K. TAŠKŪNAS

PASKIRTAS Į VĖŽAIČIUS

Kaunas. — Spaudos žiniomis kun. V. K. Taškūnas, buvęs "Darbininko" redaktorius, į Vėžaičius klebonu.

LIETUVIAI NEISILEIS
JUODVEIDŽIŲ

Chicago, Ill. — Šiomis dienomis Bridgeporto namų savininkai susirinkime nutarė, kad apsaugoti apylinkę nuo negrų užplūdimo, jų neįsileisti į savo namus. Sako, tuo reikalu rinks gyventojų parašus. Kitų tautų baltveidžiai irgi pritaria lietuvių pastangoms.

POPIEŽIUS STATYS
BANKĄ

Londons. — Spaudos pranešimu, Popiežius netrukus žada įsteigti banką Vatikano mieste.

KARDINOLAS HAYES PRIES

GELTONĄJĄ SPAUDĄ

New York. — J. E. Kardinolas Hayes, prieš išvyksiant į Romą, paskelbė ganytojinį laišką, atkreiptą prieš nepadorių knygų ir laikraščių skaitymą. Savo laiške pažymėjo gerų knygų ir laikraščių svarbą ir naudą.

5 DIENŲ DARBO SAVAITĖ,
SAKO RASKOB

NEW YORK, spalio 19 d. — John Raskob, demokratų partijos pirmininkas, pareiškė, kad per ateinančius kelis metus visose Amerikos didesnėse pramonėse bus įvesta penkių dienų darbo savaitė.

Raskob sako, kad patys darbdaviai tą padarys ir darbininkams nereiksia kovoti.

NETAKTIŠKAS "T. KELIO"
REDAKTORIAUS IŠSIŠO-

KIMAS

Kaunas. — Per žurnalistų pasikalbėjimą su žemės ūkio ministeriu "T. Kelio" redaktorius p. Sliesoraitis pastatė ministeriui keletą iš pasikalbėjimo ribų išsinaučių klausimų dėl prof. Voldemaro min. kabineto krizio, į ką p. min. Aleksa nerado reikalo atsakyti ir paprašė "T. Kelio" redaktorių, kaip nemokantį žurnalistui priderančiai usilaikyti, daugiau niekad pas jį neateiti.

Worcester, Mass., sp. 21 d. — Higgins Wall Paper kompanijos sandėly, 274 Main St. kilo gaisras.

Keturis kartus šaukta ugniagesiai.

Begesinant gaisrą vienas gaisrininkų leitenantas užmuštas ir 12 gaisrininkų sužeista.

Gaisrininkų viršininkas pareiškė, kad gaisras padarė \$200,000 žalos.

Gaisras prasidėjęs 2:30 val. ryte kelnorėje.

Kaip ir dūko kilo gaisras nesuprantama. Tyriama.

ISPASNINKAVO 65 DIENAS

Londons. — "Daily Telegraph" praneša, kad pasaulinį badavimo "rekordą" sumušė anglas "Billie" Browne, kuris, vakar, jau buvo išbuvęs 6 dienas nevalgęs. Browne'as, kuris yra 58 metų amžiaus, atrodo visiškai nusibaigęs, bet griežtai atsisako pabaigti savo "pasninkavimą".

SIBIRE NĖRA ANGLIŲ

Maskva. — "Tass" pranešimu, rytų Sibiro geležinkelui jau stinga anglių, nes SSSR Kinijos siena uždaryta.

K. V. C. KAUNO RAJONO
KONFERENCIJA

K. V. C. konferencijos metu (rugsėjo 26 d.) taip pat įvyko atskirai ir Kauno rajono konferencija. Į rajono valdybą išrinkta: Dr. P. Karvelis, kun. Mieleška, Dr. Leimonas ir stud. Rauckinas. Į revizijos komisiją: Dr. Raulinaitis, Dr. Ed. Turauskas ir "Ryto" redaktorius p. Keliuotis.

KOMUNISTAI AGITUOJA
BEPROČIUS

Rugsėjo 19 d. Kalvarijos psichiatrinės ligoninės rajone rasta 20 egz. išmėtytų komunistiškų proklamacijų su obalsiu: "Šalin fašistų teroras".

LATVIJOJ SOCIALISTAMS
RIESTAI

RYGA, Latvija, spalio 21 d. — Kada vyriausybė atėmė iš socialistų kontrolę draugijų, teikiančių pašalpą ligoj, tai jie paskelbė generalų streiką. Streikas nepavyko. Didžiuma darbininkų pasiliko darbe. Areštuota apie 200 socialistų-agitatorių.

Zinios Is Lietuvos

KAUNE, Žemaičių gatvė, išmestasis iš kunigų dr. J. Purickis išgijo didelius trijų aukštų mūro namus. Namai verti kokius 200 tūkstančių litų. Juose yra 10 butų vandentekis ir centralinis šildymas.

Kaunas. Laikraštis "Sekmadienis" už skelbiamus praėjusio Olšauskio byloje prisiimančius paties teismo pasauktas atsakomybėn.

KIEK SIEMET PALANGOJ BUVO VASAROTOJŲ

Vasaros metu Palangoje viešėjo 5635 vasarotojai, iš kurių 235 buvo svetimšaliai. Padidėjęs pajūrio lankytojų skaičius rodo, kad žmonės kurortais daugiau naudojosi.

Bet, deja, daugelis Lietuvos pajūriu dar nepasitenkina ir ieško svetimų kurortų. Taip, Rygos pajūry šiemet vasarą buvo per 800 Lietuvos piliečių.

Palangos kurorto inspekcija ateinančiais metais pajūry ketina įrengti daugiau patogumų, kad mūsikiams nereikėtų užsienin dangintis.

NAUJI ALYTAUS PASTO ĮSTAIGOS NAMAI

Teko patirti, kad šiais dienomis baigiama įrengti tik pastatyti nauji Alytaus pasto įstaigos namai. Pats trobesys labai erdvus ir pastatytas gražioje vietoje. Publikos salė, skaityklai ir bibliotekai kambarys ir visi kiti moderniški patogumai. Namų pastatymas kaštavo apie 260,000 litų. Pirmomis dienomis spalio mėn. ir pati įstaiga persikrausto į naujuosius namus.

STATO VYTAUTUI PAMINKLĄ

Perloja. Šiomis dienomis pradėtas statyti L. D. K. Vytautui, sulig dail. Tara-bildos projektu, akmenis paminklas.

PAMALDOS BAPTŲ BAŽNYCIOJE

Iki šiol Baptų bažnyčioje kas antrą sekmadienį pamaldos būdavo lenkų kalba. Nauju Arkivyskupo Metropolio parėdymu pamaldos lenkiškai paliekamos kas antrą sekmadienį iki 10 val. ryto.

SIEMETINĖ STATYBA

Šiemet vasarą Kaune pastatyta: tikybos namų 3 (Šančiuose viena bažnyčia ir dvi sinagogos) viešųjų trobesių 3, pramonės įmonių 36, gyvenamųjų namų 519 (99 mūriniai ir 420 mediniai) negyvenamųjų namų 154 (31 mūriniai). Apskaičiuota, kad šiemet Kaune įrengta per 1000 naujų butų.

NORĖJO PAIMT NELAIS VĖN

Rugsėjo 26 d. pasienio pol. 4 r. ribose ties Pramišiuokos k. Trakų ap. išbėgė iš krūmų 2 lenkų kareiviai per adm. liniją, atstatę šautuvus į mūšio sargybinių Apokšenska P. durtuvus ir pareikalavo pasiduoti. Pamatę ateinant sargybos permainą lenkų kareiviai pabėgo ir savo pusėje pasislėpė krūmuose.

ANTALIEPTĖ (Zarasų apskr.). Rugsėjo 15 d. buvo čia veršelių paroda. Žmonių privaziavo gana daug iš plačios apylinkės, tuo tarpu veršelių atvedė tik apie 20. Keli veršeliai buvo gana gerai išauginti. Parodą atidarė apskrities agronomas Šalinskas pasakydamas keletą žodžių dėl pačios parodos tikslo. Vėliau buvo melžimo konkursas ir veršelių įkainavimas. Melžimo konkurse dalyvavo 6 moterys ir stebėtina, kad nebuvo nė vienos mokinės iš vietos ūkio mokyklos.

Pasibaigus konkursui buvo įteiktos premijos už melžimą ir veršelius.

BALSAS IS LIETUVOS

Aš esu Lietuvos gyvenimo žinovas. Kito tokio, kaip aš, Lietuvoje nėra. Kiekvieną dieną grumiuosi su tikėjimo, tautiškumo, sveikos politikos ir ekonomijos priešais. Mane pažįsta visi lietuviai. Nors kontroliuojamos ir persijojamos kasdien mano mintys, bet aš nenusimenu. Aš kasdien lankau visus, kurie tik mane kviečia ir pasakau daug saldžios ir karčios tiesos.

Nors nuo Tamstos mane skiria platusis Atlantas, jei tik panorėsi ir Tamstą lankysiu. Be to, jei Tamsta nori savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje padaryti didelį džiaugsmą, pasistengk, kad aš juos lankyčiau.

Lietuvos gyventojus aš lankau tik už 5 litus visą mėnesį, už 15 litų 3 mėn., už 25 litų — pusę metų, už 50 litų — visus metus. Užsienio lankymas (išskyrus Latviją, Estiją ir Vokietiją) atsieina dvigubai. Mano adresas: Duonelaičio gat. Nr. 24. Kaunas, Lietuva.

Aš tik teisybę rašau.

Aš esu vienintelis Lietuvos katalikų dienraštis "RYTAS." Mane redaguoja prof. dr. Leonas Bistras.

Gaila, kad mažai buvo gyvulių. Nepriklausantį kontr. rėkėlius gyvulių nepriėmė, taigi daug kas ne atvedė.

SVEKSNA, Tauragės ap. Rugsėjo 18 d. Pėmpiškių kaimo gyventojas Plauška džiovino savo kaimyno Šla-jaus jaujoje linus. Palikęs iškrentą krosnį, Plauška nuėjo pietauti. Iš neprižiūrimos krosnies kilo gaisras. Subėgusieji žmonės vargais negalais išgelbėjo nuo ugnies pusę jaujos su nekultais javais ir kitus ūkio trobesius.

LIETUVOS KUNIGAİKŠČIO VY-TENIO PULKO 10 METŲ SUKAKTUVĖS

Rugsėjo 22 d. Mariampolėje įvyko Lietuvos kunigaikščio Vytenio pulko 10 metų sukaktuvių iškilmės. Iškilmėse dalyvavo Valstybės Prezidentas A. Smetona ir ministrai. Per iškilmes buvo įteikta pulkui vėliava.

A. A. KUN. ANTANAS NAUDŽIŪNAS

1929 m. rugsėjo mėn. 18 d. 6 val. ryto Akmenės parapijiečius amžinai aleido jų labai mylimas ir didžiai gerbiamas klebonas kun. Antanas Naudžiūnas. Jo laido-tuvės įvyko 21 d. rugsėjo mėnesio.

Kun. Antanas Naudžiūnas gimė Pasvalio miestely 1867 m. sausio mėn. 1 d. Augusto stebuklingoje Daugėnų parapijoje, Girsūdų kaime — kaime, kur gimė J. E. pirmasis Lietuvos arkivyskupas ir metropolitas Juozapas Skvireckas. Mokėsi Šiaulių gimnazijoje ir Dvasinėje Žemaičių vyskupo seminarijoje Kaune. Išvestas kunigu 1890 m. sausio 7 d.

Kunigavo Dusėtuose vikaru ir klebonu Laukeseje, Kuršė, ir Akmenėje nuo 1901 m.

Išėkis, klebone, ramybėje. Dievas tau teatlygina.

KURIOS VIETOS BUS NUSAU-SINAMOS 1930 METAIS

Kaunas. Šiemet bus nusausinama maždaug 40,000 hektarų žemės plotas. Ateinančiais metais manoma nusausinti irgi tiek pat. Svarbesni nusausinimo darbai bus atliekami šiose vietose: Vilkauskio apskrityje nusausins Rausvės upės apylinkes; Šakių apskr. Vandupės apylinkes; Seinų apskr. Kirsnos upės apylinkes; Ukmergės apskr. Armonės upės apylinkes (Siesikio ežero rajone); Panevėžio apskr. Upytės, Amatos ir Paltės upių apylinkes; Rokiškio apskr. Setekšnos upės apylinkes, Lavenos upės vidurupį; Šiaulių apskr. Vištyčių, Lekoros, Viriupio, Sidabro ir Kulpės upių apylinkes; Telšių apskr. Taurubos upės apylinkes, Virvytės upės viršupį su Varnių apylinkę; Mažeikių apskr. Ašvos, Dabkinės upelių apylinkės; Palangos apylinkėje Rožės ir Žibo upelių apylinkės ir eilę smulkesnių nusausinimo darbų įvairiose vietose.

ATLETIKAI LAIMĖJO PIRMĄ ZAISLĄ

Čia parodo Philadelphia atletikus, Amerikos Lygos čempionus, kurie garbingai suplikė Chicago Cubs, Tautinės Lygos čempionus.

NAUJAS KURORTAS LYDĖNŲ KIEK LAIVŲ IR ŽMONIŲ

DVARE Rugpjūčio mėn. į Klaipėdos uostą įplaukė 101 laivas. Nuo metų pradžios į Klaipėdos uostą įplaukė iš viso 523 laivai. Keleivių rugpjūčio mėn. įplaukė į uostą 722 ir išplaukė 963. Rugpjūčio mėn. iš Klaipėdos krašto į Vokietiją buvo eksportuota 1,070 raguočių, 5,409 kiaulių, 1,638 veršiai ir 619 avių. Gyvulių eksportas, palyginti, su liepos mėn. padidėjo.

SIMKAIČIAI, Raseinių apskr. Paskynų kaime rugsėjo 20 d. apie 19 val. kilo gaisras ūkininko Budriaus ūkyje. Sudegė garinis malūnas ir gontų dirbtuvė. Spėjama, kad gaisro priežastis — blogai veikusi garo katil-las. Turtas buvo apdrau-s-tas, bet visų nuostolių ap-draudimas nepadengs.

BAIGIAMA STATYTI PANEVĖ-ZIO KATEDRA

Panevėžy netrukus (iki Kristaus Karaliaus šventės) bus baigta statyti Panevėžio katedra. Oro pusėje baigiamas bokšto ir priešakio puošimas. Viduje praversti šildomieji kanai, liejamos grindys, statomas didysis altorius, kuriame jau pargabenta p. Zikaro padirbta Kristaus Karaliaus statula. Katedra bus didelis Panevėžio miesto papuošimas, nes bus beveik gražiausia bažnyčia Lietuvoje. Katedra bus pašventinta per Kristaus Karaliaus šventę.

730 BEDARBIŲ

Klaipėdoj dėl įvykusių gaisrų įregistruota 730 bedarbių, kurių tarpe yra 440 moterų.

KĄ TIK ATEJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	\$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais	\$1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	\$1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais	\$1.00
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais	.50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway South Boston, Mass.

"Darbininko" Katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Apie Katalikų Tikybos Tik-rybę — pažinimas tikybos, jos privalumų, ypatybių ir tikrojo kataliko priedermės. Parašė Kun. Jėzuitas F. Cozel. 30c.

Huckleberry Finas — labai įdomi apysaka. 75c.

Patarmės Moterims — pamokinimas moterims jų asmeni-niame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kulikauskas. 15c.

Ben-Hur — Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. La-bai įdomi ir plačiai žinoma knyga (audimo apdaru). Vertė Jonas Montvila. \$1.50

Aukšnio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiups-nelis) su paveikslais. Lietu-vių kalbon išguldė Alyva. 50c

Trys Keleiviai — Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinan-ti apysaka. Parašė T. Vyš-niauskas. Vertė P. B. 40c

Trumpi Skaitymėliai — labai gražūs pasiskaitymai apie į-vairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas. 45c.

Turto Norma — moksliški pa-siskaitymai. Parašė Uosis. 45c

Didžiojo Karo Užrašai — su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. Aždeikis. 65c

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. 15c

Tabakas — Nuodai — rūky-mo kenksmas; pagal d-rą Ni-kolskį parengė S. Kaimietis. 15c

Užkeikta Mergelė su Barz-da ir Barzdaskutis — apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir De-mokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas. 50c

Apastalystės Maldos Statu-tas. — Vertė Kun. P. Sauru-saitis. 25c

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų — Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai ke-lionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas, J. Balčikonio. \$1.00

Pramoninės Demokratijos Pa-grindai. Parašė Uosis. 75c

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikia. Kaina. 50c

Artemetikos Uždavinynas. 25c

Vaikų Darbymečiai — Rin-kinėlis kalbos mokslui. 50c

Petriukas — laiškeliai vieno vaikelio. Vertė S. Rakauskas 15c

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoje. 15c

Laimė — (poema). Parašė Vaitkus. 50c

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas. 50c.

Bitininkas. — Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis. 50c.

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kau-nas. 40c.

Emės ir Kalbės: Deklama-cijos, Monolgai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas. 30c.

Graudūs Verksmai. — Ver-tė Vysk. A. Baranauskas. 10c.

Eucharistinės Stacijos — Su-lietuvino Kun. P. Juškaitis. 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Ge-gužės, Birželio ir Spalio mė-niams. Išleido kun. K. A. Va-sys. 25c.

Dangaus Karalienė. — Su-rinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su ap-darais. \$1.00

Legendos ir Pasakojimai a-pie Kūdikių Jėzų. Vertė kun. V. Kulikauskas. 50c.

Žmogus ir Gyvulys. Para-sė kun. P. Bučys. 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio. 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis. 10c.

Katoržnikas ir Tėvynė. Dvi apysakos. (B. Vargias) 15c.

Maldos Galybė. Istorinės piekinys IV-to šimtmečio kri-kščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. 25c.

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apyginimas. Pa-rašė kun. V. Zajančauskas. 50c.

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas. 5c.

Apsirikimų Komedijs. Atsi-tikimas iš Amerikoniško gyve-nimo. Išguldė Lapsiaus Vai-kas. 10c.

Moterystė ir Šeimyna. Ver-tė J. Gerutis. 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis. 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? Parašv negyvoji gamta: žemė, van-duo, oras. Parašė J. Baronas. 50c.

Mūsų Laikų Šventoji, Šv. Teresė, Vaikelio Jėzaus Mažo-ji Gelelė. Vertė Juozas Stan-kevičius. 35c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas. 60c.

Gyvenimas šv. Stanislovo Kostikos — Jaunuomenės Uža-tytojo. Vertė M. M. T. 20c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis. 15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais. 75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis. 25c.

Vaikų Knygelė — su pa-veikslais. 30c.

Mano Patyrimai Didžiojo Karė, 1918 ir 1919 m. Para-sė Kun. J. F. Jonaitis (Ka-pelionas). 25c

Moterystės Nesuardomybė. J. esauskis. Šv. Kaz. D-jos lei-linys, Kaune. 10c.

Sunkiausias Laikas. Parašė A. Rucevičius. 40c.

Sventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. 25c.

Religijos Mokyto Metodi-ka. Sutašė K. J. Skruodys. 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti prie Manęs. Sutašė KuPra-nas. 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Ka-rys Puida. 50c.

Anderseno Pasakos — su pa-veikslėliais. 20c.

Trumpa Lietuvių Kalbos Gra-matika. Paarsė J. Damijonai-tis. 40c.

Europos Istorija. Vertė J. Andziulaitis. 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Aziją. Parašė Pranašij Julė 2.50

TEATRAI

Nepaisytoja — keturių veiks-nų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina. 35c.

Gilinkingas Vyras — 2 aktų komedija; parašė S. Tarvy-las. 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veika-nų komedija. Parašė Seirijų Juozukas. 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Salius — komedijos po 1 ak-tą. Parašė Seirijų Juozukas. 35c.

Sniegas — Drama 4-rių ak-tų. Vertė Akelaitis. 40c

Esumas — 3-čia dalis dramos "Gims Tautos Genijus." Pa-rašė Kun. L. Vaicekauskas. 10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Šir-vintas. 30c

Visi Geri — 3-jų veiksmų vaiz-delis; parašė F. V. 10c.

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas. 10c.

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidini-mas su gaidomis. 75c.

Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola — 5 aktų; 3) Liurdo Stebuklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas. 65c.

Knarkia Paliepus — Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano lai-mę. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Išsirime paskui; 2) Antanu-kas. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

MALDAKNYGES

Pulkim ant Kelį — "D-ko" pauda. Odos apdaru \$2.00 ir \$3.00

Mažas Naujas Aukso Alto-rius — juodos (prastais minkš-ais viršeliais) 50c.

Mažas Naujas Aukso Alto-rius — juodos (prastais kietais viršeliais) 50c.

Mažas Naujas Aukso Alto-rius — baltos (celuloidos vir-seliais) \$1.00

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Šį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

Dėdė Anufas sako jums "Sveiki Gyvi." Kaip greitai tas laikas prabėga. Rodos negalima tikėti, kad savaitė tokias greitas kojas turi. Kol žmogus gyvas, turi judėti, dirbti, svarbiausiai gerus darbus atlikti. Žinoma gerų darbų pamokas galėsite gauti iš jūsų mylimo Dėdės darželio. Stai žiūrėk ką čionai atradome...

"TAI NELABAI BLOGAS"

Kiek sykių perskaitau "Jaunimo Darželį" tuo labiau įsitikinu teisingumą Dėdės Anufro žodžiais: "kad gyvenimas tai žmogaus mokykla." Kiek mes jauni galime pasimokyti iš gyvenimo. Kiek mes galime priimti svarbias gyvenimo taisykles ir pastabas suaugusių ir rimtų žmonių. Ar mes tai darome? Stai mūsų draugė Loretta tankiai sako: "Tai nelabai blogas dalykas." Per tai ji nori pasakyti, kad mes jauni galime viską daryti ir žiūrėti į tai su tokiu indiferentizmu: "Tai nelabai blogas." Kuomet mes tariame žodį: "nelabai" tai aiškiausiai galime suprasti, kad tas žodis su mūsų mintimi labai abejoja. Bet norėdamos pasirodyti, kad mes esame narsios, gudrios, stengiamės savo paduotąjį sumanymą užtvirtinti. Kas gero mums iš tokio pasielgimo išeis. Tankiausiai mes pačios atsidursime tenai, kur visos nelaimingos mergaitės pakliūva.

Darykime didį pasiryžimą, nes esame katalikės mergaitės, savo būdą ir mintį nustatyti vienu keliu. Jeigu daiktas yra blogas, tai sakysime: "Labai blogas," jeigu matysime, kad daiktas yra geras, tarkime: "labai geras." Tuomet mūsų gyvenimo nusistatymas bus teisingas ir atviras.

Leokadija Čepulītė (Rich. V.)

GODI PELELĖ

Pelelė pamatė spąstus ir sako: "Kokie tie žmonės gudrūs! padirbo namuką, pakabinio lašinių gabaliuką ir nori pagauti mane. Bet gerai žinau, kad tai spąstai — manęs neapgausite." Pelelė norėjo jau bėgti namo į urvą, bet sustojusi pamastė: "Juk pauostyti galiu: labai mėgstu lašinių kvapą: insių ir pauostysiu."

Vos pelelė prisilietė prie lašinių, kaip spąstų dūrelės užkrito — ir liko pelelė sugauta.

Iš paduotos pasakėlės jaunimas daug ką gali išmokyti. Kiek sykių jūsų tėveliai duoda jums pasargą kad: tenai, ar čionai, neik, pavoja, ar jūs klausote. Juk aiškiausiai žinote kad jie pergyveno pasaulio vargus ir pavojus, jie žino pilniausiai, kur tave apsaugoti nuo nupuolimo, ašarų. Kiek klausu? Kiti kaip ir nuduoda savo nusistatymą citi ir pauostyti kur yra tos klaidos, tie pavojai, tos baiseinybės... kaip pelelei rūpėjo pauostyti lašinius, taip ir jaunimas tankiai eina pauostyti pavojų... Pelelei beuostant nukrito spąstų dūrelės... taip ir daugelis iš jaunimo už nepaklausymą senesniųjų vieną gražią dieną atranda save prispaustu tokių nesmagumų, gėdos, kad jų durys būna sunkesnės negu durys, kurias Samsonas nunešė nuo miesto sienos.

Kunigas Silvestras B.

TRYŠ ANGELAI

Buvo tai metų pradžioje. Plačiai skambėjo varpai nuo visų bokštų. Slūgtė tuomet Dievas tris angelus į miestus ir sodžius apžiūrėti praėjusiais metais ar staigiai, ar išlėto tapo girtuoklystės aukomis. Ir buvo jų daug tūkstančių.

Pirmasis angelas skraidė virš kapinių ir skaitė kapus tų, kurie žmonių nelaimės.

Antrasis išlengvo ėjo per ligonines ir pamišėlių namus ir tėjio skaičių tų, kuriems girtuokliavimas įvarė ligą arba pamišimą. Ir rado labai daug.

Tretysis žingsniavo per kalėjimus, ir jo akys matė labai daug tokių, kuriuos girtuokliavimas privėdė prie prasikaltimų.

Paskui suėjo trys angelai. Jie giliai atsiduso: "Ak, kiek ligų, ir kiek mirčių, kiek nelaimių, ir kiek vaitojimų, kiek atgailos ir kiek sopulių, ir taip daug ašarų teko mums išvysti."

Ir jie padavė vienas kitam rankas ir pažadėjo patol dirbti kol girtuokliavimas nebus pergaltas.

J. T.

DU PLŪGU

Kalvis nukalė du plūgu. Vieną nupirko artojas, antrą prekėjas. Artojo plūgas tuojau ėmė dirbti, o prekėjo visą tą laiką gulėjo sankrovoje. Paskui plūgam teko vėl susitikti. Prekėjo plūgas visas buvo surūdyjęs, o artojo blizgėjo, kaip sidabras. Ir paklausė tas savo draugo: "Ko tu taip blizgi, o aš visai ir pajudavęs ir surūdijęs?" "Todėl," atsakė tas, "kad aš dirbau — o tu visą laiką gulėjai."

NEKALTYS

Nekaltas vaikas — tai aniolų mylėtinis. Balta yra lelija ir graži, su pasigerėjimu išsisi ant jos žmogaus akis, bet dar gražesnis yra nekaltasis vaikas. Dievo akis ant jo su pasigerėjimu išsisi. Gardus lelijos kvapas: kas pro ją praeina, negali susitūrėti to kvapo į save neįsitraukęs: taip kvepia nekaltosios, padoriosios sielos. Dievui ir žmonėms jos yra baltos lelijos Dievo darželyje. Todėl jos ir yra aniolų mylėtinės: didis aniolų džiaugsmas, atėjus laikui tokią sielą į dangų įvesti.

Mirdamas beturtis, nekaltasis Guido išgirdo aniolus giedant: "Eik, mūsų mylėti, eik amžinosios laimės vainiko įgyti." Nekaltasis vaikas — tai taip pat Marijos mylėtinis. Marija — tai tyra, nekaltas Mergaitė, todėl Ji ir myli tyras, nekaltas sielas. Nekaltoji Idelfonsa padarė gražių dangiškų rūbų, nekaltąjį Stanislovą Kostką aplankė ligoje. Sv. Aleksandra Bertijū apibėrė per sapną gražiais žolynais...

Nekaltasis vaikas yra Išganytojo numylėtinis. Šventasis Edmundas, devintuosius savo amžiaus metus užkliudęs, prisizadėjo Išganytojų tyrai ir nekaltai gyventi. Nuo biuriaburnių, begėdžių vaikų, jis visados pasitraukdavo. Vieną kartą, jam atsitolinus nuo bedorųjų draugų, kurie begėdiškas kalbas buvo pradėję kalbėti, jis staiga susitinka labai gražų kūdikėlį, ant kurio kaktos žibanoėmis raidėmis užrašyta: "JĖZUS." Buvo tai Išganytojas, kurs tarė Edmundui: "Dėl to, kad atitraukėi nuo blogų draugų. Aš prie tavęs ateinu."

Grazius ramybę Palestinoj vyriausybė privertė arabus gražinti daiktus, kuriuos jie buvo pasigrobę nuo žydų. Keletą iš daugių arabų parodo kaip jie neša "bundulus" į policijos barakus.

Nekaltasis vaikas dieną ir naktį romus: jo vieta danguje arti Dievo sosto. Todėl ir šventasis Raštas sako: "O, kaip graži yra nekaltoji gimtinė... Dievui ir žmonėms yra pažįstama."

Meili ir graži nekaltos vaikio mirtis: su džiaugsmu ateina prie jo Jėzus ir Marija ir priima jį į nekaltųjų sielų būrelį, ir duoda jam vainiką, kurs niekad nevysta, kurs yra daug gražesnis už vainiką kitų Dievo šventųjų: jam lemta vaikščioti paskui nekaltiausiąjį Avinėlį — Jėzų ir giedoti naują giesmę, kurios niekas daugiau negieda, kaip tik nekaltosios vėlės.

Apie tai manant, mielas vaikel, ar tau neužsidega troškimas rūpintis tą nekaltybės turtą kaip reikiant išlaikyti?

Tu geidi Jėzaus, šventiausiojo Sakramente užsislėpusio į savo širdį primesti... Gerai!! Jėzus taip pat nori prie tavęs ateiti... jei tik tai esi nekaltas, tyras.

KuPranas

MOTINA

Turtingas ar neturtingas, jaunas ar senas, yra viena, kuri visiems artimausia prie širdies — MOTINA.

JOS DIENOS: tai pilnos neuilstančių rūpesnių ir pasistengimų padaryti jos vaikeliams linksmius namelius. Kiek jai šis didvyriškas pasistengimas ateina.

JOS UŽMOKESNIS: tai vaikelių paklusnumai, linksmūs veidai, ir meilios rankos.

KO JI LAUKIA: apsilankymo sūnaus ar dukters, kurie nors vieną valandėlę su ja praleidžia. Apžiūrėjimo gėlių skrynelės. Ji laukia Sv. Kalėdų, Sv. Velykų, nes per tas dieneles ji žino, kad jos brangiausi vaikeliai ją neužmirš.

MŪSŲ ATSINEŠIMAS: Tankiausiai mes pilnai neapkalnuojame Motinos meilę ir pasišventimą, kuomet mes jos netenkame. Kuomet Motinėlė nuėina į savo dangiškuosius namus, tuomet mes pradėdame jausti tą didį pasiilgimą josios veido, ir pradėdame apklausti visus jos padarytus darbus mūsų labui. Mūsų nuliūdimo valandoje pasigendame josios švelnių raminančių žodžių.

Kada? Taip, kada? Mes jauni pradėsime daugiau mylėti savo mamytės? Kada mes padarysime pasiryžimą daugiau jos motinišką širdį neįžeisti savo nepaklusnumais, nemandagumais, atsikalbinėjimais? Kada? Kada? Kada? Kada? Kada? Kada? Kada?

Laukiu daugiau laiškų. Nepamirškite mano adresu: Dėdė Anufas, 366 West Broadway, So. Boston, Mass.

Su Diev!

Dėdė Anufas.

TIKĖJIMAS RUSIJOJE

"Socialistiškai Vestnik" ko ir neskaito. Visai atbu-korespondentas praneša ir lai yra bažnytinėse organi-plačiai aprašo darbininkų ir zacijose: bažnyčios visumet jaunuomenės organizacijos. pilnos, nariai uoliai skaito Patys bolševikai skelbia pasauliui tikrai linksmas ir laikraščius ir brošiūras. Baž-nytinės organizacijos labiau stebėtiną žinias. Laikraštis rašo: — Rusijos darbininkų organizacijose yra virš 11 milijonų narių. Iš šio mil-žiniško skaičiaus apie 10 mil-ijonų priklauso bažnyti-nėms organizacijoms. Kom-somolas (bolševikų jaunuomenės org-ja) turi vos du milijonu narių. Tikybinės jaunimo organizacijos turi apie tris milijonus narių.

Organizuotas komunistinis jaunimas nemylė savo organi-zacijos ir nelanko susirinkimų. Mūsų paskaitų, lai-kraščių ir brošiūrų organi-zuoti komunizmo darbinin-kai ir jaunimas visai nelan-

Sveikata-Brangus Turtas

NAUJAUSI TYRIMAI APIE VITAMINUS

Berlyno prof. dr. Max Maschke paduoda įdomių žinių apie vitaminus.

Mūsų maistas turi šių esminių dalykų: baltymų, anglies hidratų ir riebalų. Be to, dar mineralinės druskos ir, kaip būtina dalyką, vitaminų. Kas tai yra vitaminai, iš ko jie susidaro, mes nežinome. Iki šiol nepavyko nuodugnai iširti šių medžiagų cheminę sudėtį.

Mes juos pažįstame daugiausia iš pasėkų: kokios patalaidos vitaminams nesant. Vitaminai atlieka moksliai dar neišaiškintus, bet labai svarbias funkcijas mūsų organizme.

Sulig fiziologinėmis funkcijomis vitaminai suskirstyti ir pažymėti raidėmis: vitaminas A, vitaminas B ir tt. Iki šiol žinoma 5 vitaminai. Vitaminas A yra visuo-

gyviųjų ir augalų riebaluose: piene, svieste (bet ne margarine), daržovėse ir kiaušinių trynyje. Tas vitaminas žadina žmogaus kūno augimą, ypač kaulų.

Jo neprieteklius atsiliepia nenormalumais augime, sukelia vus. Jis yra piene, jaunuomenės kaulų ligų, krinta ant akių ir veda prie visiško apakimo. To vitamino stoka yra rachitizmo (anglų ligos prie-

žastis). Kadangi vitaminas A yra gausingas visokiuose riebaluose, iš čia aišku, kodėl žuvies riebalai taip yra naudingi gydant rachitizmą.

Vitaminas B yra miltuose, ypač grūdų lukštuose, morkose, piene, daržovėse, špinatuose, saločiuose, vaisiuose, ypač pomidoruose, citrinuose, apelsinuose, kai kuriuose grybuose (baravykuose, šampinjonuose) po truputį ir bulvėse.

Piklevoti miltai mažiau turi vitamino ir, dėl to, maistui mažiau tinka, negu rūsidaro vitaminams nesant. Vitaminai atlieka moksliai dar neišaiškintus, bet labai svarbias funkcijas mūsų organizme.

Sulig fiziologinėmis funkcijomis vitaminai suskirstyti ir pažymėti raidėmis: vitaminas A, vitaminas B ir tt. Iki šiol žinoma 5 vitaminai. Vitaminas A yra visuo-

gyviųjų ir augalų riebaluose: piene, svieste (bet ne margarine), daržovėse ir kiaušinių trynyje. Tas vitaminas žadina žmogaus kūno augimą, ypač kaulų.

Jo neprieteklius atsiliepia nenormalumais augime, sukelia vus. Jis yra piene, jaunuomenės kaulų ligų, krinta ant akių ir veda prie visiško apakimo. To vitamino stoka yra rachitizmo (anglų ligos prie-

žastis). Kadangi vitaminas A yra gausingas visokiuose riebaluose, iš čia aišku, kodėl žuvies riebalai taip yra naudingi gydant rachitizmą.

Vitaminas B yra miltuose, ypač grūdų lukštuose, morkose, piene, daržovėse, špinatuose, saločiuose, vaisiuose, ypač pomidoruose, citrinuose, apelsinuose, kai kuriuose grybuose (baravykuose, šampinjonuose) po truputį ir bulvėse.

Piklevoti miltai mažiau turi vitamino ir, dėl to, maistui mažiau tinka, negu rūsidaro vitaminams nesant. Vitaminai atlieka moksliai dar neišaiškintus, bet labai svarbias funkcijas mūsų organizme.

Sulig fiziologinėmis funkcijomis vitaminai suskirstyti ir pažymėti raidėmis: vitaminas A, vitaminas B ir tt. Iki šiol žinoma 5 vitaminai. Vitaminas A yra visuo-

gyviųjų ir augalų riebaluose: piene, svieste (bet ne margarine), daržovėse ir kiaušinių trynyje. Tas vitaminas žadina žmogaus kūno augimą, ypač kaulų.

Jo neprieteklius atsiliepia nenormalumais augime, sukelia vus. Jis yra piene, jaunuomenės kaulų ligų, krinta ant akių ir veda prie visiško apakimo. To vitamino stoka yra rachitizmo (anglų ligos prie-

žastis). Kadangi vitaminas A yra gausingas visokiuose riebaluose, iš čia aišku, kodėl žuvies riebalai taip yra naudingi gydant rachitizmą.

Vitaminas B yra miltuose, ypač grūdų lukštuose, morkose, piene, daržovėse, špinatuose, saločiuose, vaisiuose, ypač pomidoruose, citrinuose, apelsinuose, kai kuriuose grybuose (baravykuose, šampinjonuose) po truputį ir bulvėse.

Piklevoti miltai mažiau turi vitamino ir, dėl to, maistui mažiau tinka, negu rūsidaro vitaminams nesant. Vitaminai atlieka moksliai dar neišaiškintus, bet labai svarbias funkcijas mūsų organizme.

Sulig fiziologinėmis funkcijomis vitaminai suskirstyti ir pažymėti raidėmis: vitaminas A, vitaminas B ir tt. Iki šiol žinoma 5 vitaminai. Vitaminas A yra visuo-

gyviųjų ir augalų riebaluose: piene, svieste (bet ne margarine), daržovėse ir kiaušinių trynyje. Tas vitaminas žadina žmogaus kūno augimą, ypač kaulų.

Jo neprieteklius atsiliepia nenormalumais augime, sukelia vus. Jis yra piene, jaunuomenės kaulų ligų, krinta ant akių ir veda prie visiško apakimo. To vitamino stoka yra rachitizmo (anglų ligos prie-

žastis). Kadangi vitaminas A yra gausingas visokiuose riebaluose, iš čia aišku, kodėl žuvies riebalai taip yra naudingi gydant rachitizmą.

Neseniai surastas 5 vitaminas E kuris daugiausia randamas saločiuose, labai reikalingas lyties ir veisimosi pajėgumui. Buvo bandyta žiurkėms neduoti saločių, bet šiaip jau jas gerai maitinant, ir ilgai veisimosi pajėgumas ir net lyties instinktas pas jas ėmė nykti. Šiaip jos buvo visiškai sveikos.

Ištirta, jog mėsoje vitamino randama visai mažai. Vitaminai yra nestiprūs — nuo ilgo virimo arba džiovinimo jie žūva. Dėl to, valgiai geriau valgyti švieži. Ilgai virinti dalykai, ypač konservai, vitaminų arba visai neturi, arba labai mažai.

Mokslas apie vitaminus yra tik pradžios stadijoje. Tolesni tyrimai galės daug padaryti naujų atradimų. Apskritai manoma, jog vitaminų atradimas turės epochinės reikšmės higienai ir, bendrai, sveikatai.

Visai neseniai atrasta, jog apšviečiant ilgai kai kuriuos maisto dalykus ultravioletiniais spinduliais, labai padidėja juose vitaminų kiekis. Ypač tai lengva pasiekti apdirbant ultra violetiniais spinduliais pieną. "L. A."

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBėti DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"

yra

TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" KAINA:

Amerikoje metams	\$4.50
Pusei metų	\$2.25
Lietuvoje metams	\$5.50
Pusei metų	\$2.75

"DARBININKAS"

EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINI

Kaina:

Amerikoje metams	\$2.50
Lietuvoje metams	\$3.00

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų. Reikalauk pasiūlymų.

"DARBININKO" SPAUSTUVEJE

ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS PRIEINAMOMIS KAINOMIS.

Reikale Kreipkitės Pas

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Tel. So. Boston 0620

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every TUESDAY and FRIDAY

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

Domestic yearly	\$4.50	PRENUMERATOS KAINA:	
Foreign yearly	\$5.50	Amerikojė metams	\$4.50
Domestic once per week yearly	\$2.50	Užsieny metams	\$5.50
Foreign once per week yearly	\$3.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.50
		Užsieny vieną kart savaitėje met	\$3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway

South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

NAUJOS VYRIAUSYBĖS GALVA

J. Tubelis yra gimęs 1882 m., Rokiškio apskrityje. Iš profesijos p. Tubelis yra agronomas, baigęs Rygoje politechnikos institutą. Baigęs mokslus porą metų Rygoje mokytojavęs, o nuo 1910 m. iki 1915 m. dirbo Lietuvoje agronomijos srityje, kaip caro valdininkas. Karo metų gyveno Rusijoje.

I Lietuvą p. Tubelis sugrįžęs 1918 m. pradžioje dirbo laikraščių redakcijose, prie Lietuvos Tarybos švietimo komisijoje. Pirmam Lietuvos ministerių kabinetui buvo pakviestas. Žemės ūkio ir

Valstybės turtų ministeriu, o 1919 m. paskirtas švietimo ministeriu. Tautininkams — pažangiečiams pralaimėjus rinkimus į Steig. Seimą, ir p. Tubelis užbaigė ministravimo karjerą, tačiau po 1926 m. gruodžio 17 d. pervarto vėl atsitarė jam kelias į ministerius. Pastaruoju metu jisai buvo finansų ministeriu. Premierą Voldemarą atstatydamas prezidentas Smetona pavedė jam sudaryti naują ministerių kabinetą. Naujame kabinete jis užima tris vietas: premieras, finansų ministeris ir užsienių ministeris.

Voldemaro Kabinetui Sugriuvus

"L. Ž." prof. Voldemarui pasitraukus rašo:

"Kaip 'Elta' pranešė, Ministerių kabinetas, sudarytas po gruodžio 17 d. ir išsilaikęs be mažiausio tris metus tik su atskirų ministerių pakeitimais, atsistatydino. Šitas jo atsistatydinimas, nors netikėtai užklupęs visuomenę, bet buvo priimtinas. Gal būtų jo atsistatydinimas jau yra daugeliu atžvilgių pavuluotas.

"Šiandien mūsų visuomenę interesoja du svarbūs klausimai: pirmas, tai kas yra prieštastimi prof. Voldemaro kabineto atsistatydinimo ir antras, koks bus naujas kabinetas.

"Kiekvieno kabineto atsistatydinime yra įvairių priežasčių. Parlamentinėse valstybėse tos visos priežastys supuola į vieną — parlamento nepasitikėjimas. Kadangi mes esame neparlamentinė šalis, tai kabineto kritizavimas dėl kitų priežasčių. Jų gali būti daug, o ne viena. Be abejo, jų būta, kaip vėliau taip ir užsienio politikoje.

"Pirmiausia kyla klausimas kokiais pagrindais bus sudarytas naujasis kabinetas? Ar jį bus kviečiami atstovai kitų grupių organizuotos visuomenės, ar nebus, nuo to paeis ne tik to kabineto pobūdis, bet kartu bus galima spėti, koki planai yra kabineto sudarytojų galvose.

"Mes šiandien tik trumpai tegalime pasakyti, kad mūsų krašto būvis yra tiek sunkus, kad jau rodos, tolesni eksperimentai nebegalėtų turėti vietos. Šie artieji trys metai gana uolius eksperimentavimo ne tik davė blogus vaisius, bet ir galėjo būti gera, nors brangia pamoka. Mūsų sąlygomis parlamentarinė tvarka yra vienintelė, kuri gali suvirsti mūsų krašto visą pajėgą

bendram valstybės ir tautos labui."

Visi spėjolimai jau paaiškėjo. Tautininkai kitų partijų atstovų į naująjį kabinetą nekviest. Rinkimus į seimą, taip pat, tik pažadėjo "gal pavasari" daryti. Tai gi dabar tarp p. J. Tubelio ir prof. Voldemaro vyriausybės skirtumas gal būti yra tik toks, kad pirmasis yra rimtesnio ir ramesnio būdo žmogus, o pastarasis buvo užsikirtėlis ir savimeilis. Tą patvirtina pats p. Voldemaras savo pasikalbėjime su "L. Ž." atstovu pareiškdamas: "Mano politikos nieks negalės tęsti bei vesti." Reiškia jis pats save stafo protingesniu ir gablesniu už visus kitus.

Kaip Galima Pažinti "Katalikus"

Yra žmonių, kurie pilna burna skelbia "katalikus" ir dar geresniais ir už patį popiežių. "Žemaičių Prieiteliai" išskaitliuoja, kokie "katalikai" nepritaria katalikų veikimui ir jų organizacijoms. Štai jie:

"1) kurie nesilaiko Šv. Tėvo ir vyskupų nurodymų visuomenės veikime; 2) kurie spaudoje ar kalboje ragina neklusėti Bažnyčios hierarchijos; 3) kurie remia jaunimo organizacijas, kur švietimas ir dorinimas nėra tikslas; 4) kurie klaido plisti

katalikiškai spaudai; 5) kurie uždarinėja (ar tam pritaria) katalikiškas mokyklas; 6) kurie kuria slaptas organizacijas ir iš narių reikalauja visiškų sekreto ir pilno paklusnumo slap- tiems vadams; 7) kurie dedasi į masonų, komunistų, nihilistų, socialistų, liberalų organizacijas; 8) kurie ardo katalikišką drausmę ir storžieviškai spaudoje puola vyskopus."

"Kas yra susipažinęs su Katalikų Veikimo Centro tikslais, tas žino, kad katalikų veikimas yra platus pasauliečių bendradarbiavimas su bažnytine vyriausybe sustabdyti plintančią bedievybę viešame, šeimyniniame ir privačiame gyvenime ir siekti to, kad Kristus viešpatuotų visose gyvenimo srityse."

Ar mažai ir mes amerikiečiai turime "katalikų", kurie skaito bedievių laikraščius ir eina į bažnyčią. Jie sakosi esą "bepartyviški." Tokie šiame pasauly dar negimę.

Smurto Krizis

Po tokiu antgalviu "Lietuvos Darbininkas" įdėjo straipsnį apie areštavimą socialdemokrato Plečkaičio Vokietijoje.

Rašo:

"Niekui nepritęgtas smurtas ir jį lydinčios piktadarybės jau kelintai metai siaučia nelaimingose mūsų tėvynėje, pasireikšdamas tokiais įvykiais, kurių negirdėti kitose šalyse.

"Dabar pas mus yra įsivyravusi mada kalbėti apie demokratizmą, parlamentarizmą ir kitų sveikų valstybingumo pažymyčių krizį. Tuo tarpu gyvenimas primygtinai rodo, kad šiais laikais gana greitai susilaukia krizių visokių smurtas ir saulė. Imkime nors tą patį Plečkaitį ir jo sebrus. Bėbūdamai valdžios viršūnėje jie neigė tiesę ir vadovavosi smurtu. Netrukus susilaukė labai nemalonus krizio.

"Paskutinę plečkaičio pamoka turėtų atidengti akis visiems tiems, kas yra linkę neigti tuos kelius, kuriais eidamas kultūringosios šalys tūkstančius metų išlaikė savo nepriklausomybę ir dabar savo vėdaus reikalus tvarko be revoliucijų, bombų ir dinamito pagalbos. Ji turėtų pri-

imti, kad visi tie taršiamieji kriziai, apie kuriuos užmerkto mis akimis žvelgia ir rašinėja katalikai Lietuvos jaunikačiai, yra nesveikos valdantuvės padaras. Mes klaidžiojame pavojingais šuntakiais ir tol nepasibaigs krintama mūsų šalies būklė, kol nepraeis smurto ir saulaviavimo kvaitulys, kurio esame užsikrėtę.

"Politikai, kurie dedasi žiną kažkokius neįsėgintus būdus kraštui valdyti ir savo tikslų siekia plečkaitiškomis priemonėmis, gali susilaukti tik tokių dienų, kad už jų pamatymą Europos gyventojai mokės po pusę markės, jeigu jie bus pakvipti svetimam "Judosiaus grašiu," arba neduos nė cento, jeigu tokio

Kaip Pataisyti "Bedievių?"

Lietuvos mėnraštis "Žvaigždė" paduoda receptą kaip pataisyti netikinčius ir bedievius, kad jie grįžtų prie Dievo. Štai jis:

"1. Su netikinčiais, bedieviais ir kitais silpno tikėjimo reikia apseiti kuo maloniausiai, kuo geriausiai. Pasiūksiu, dėl ko. Jie yra tikrai nelaimingi, bedievybė juos skaudžiai nubaudė; jie yra tarsi ligoniai, bedievybė suėdė jų kūną ir sielą, — taigi tokių žmonių gaila, juoba, kad jie yra mūsų broliai lietuviai, o pirmą buvo ir katalikai. Mylė kime tokius žmones, galėkimės jų, pasiaukokime juos išgelbėti, pataisyti. Tai gi ir elgimės kuo švelniausiai. Jie nustebę, kad mes jų nesučiame po vėlniais, pasitikės mums, o tai jau pusė bėdos pataisyta. Žinoma, nereikia su tokiais per daug susimylėti, kad neduok Dieve, mūsų pačių nesuklaidentų."

"2. Nevadinkime jų 'bedieviais,' masonais ir kitais bausmės vertais žodžiais. Jie yra mūsų broliai, mūsų lietuviai, jie pasitaisys. Tada mums gėda būtų prieš juos, kad mes — katalikai savo artimą be laiko grūdam pragarą, savo teismo baidumu pralenkiame net patį gailėstingąjį Dievą. Nevadinkim, nešaukim, nerėkim ant jų. Rėksmas dar labiau juos pagadintų. Vadinkime broliais — kiek paklydusiais, bet... neilgam.

"3. Nesūskim jų kitiems: ar vyresniems, ar viršininkams, ar dvasiškių. Neduok Dieve, jie sužinotų, kad juos skundžia, skundžia neva tikri, dievoti ka-

krapo jie neturės. Toki politiki, kurie įstatymus ir teisę mėgina pakeisti savamatai prietaisais ir sprogtama medžiaga, šiais laikais kultūringose šalyse yra laikomi izoliuoti. Tokių politikų nelabai reikalinga yra mūsų tėvynė Lietuva. Anksti ar vėlai jie turės išnykti, kadangi pasaulis gyvena smurto ir saulės krizio laikotarpiu."

Straipsnio autorius, matyti, taikė ir Lietuvos diktatoriui p. Voldemarui už jo saulaviavimą. Kažin ar ir už jo pamatymą europiečiai mokės pinigų? Jeigu taip, tai "vilka" padarys gerą biznį.

talikai, jie taptų amžini mūsų tikėjimo ir Dievo prieai.

"Vėlyk pasakykite tiems, nuo ko jie priklauso, kad jie jau taisyti, jau grįš prie tiesos, tvarkysis. Net pagirt galima. Plis tada bedievybės kevalas ir mūsų brolis lietuvis bus geras katalikas.

"4. Duok dovanų. Netikintis, arba bedievis yra pripratęs prie visų paniekos, iš visur sutinka pasmerkimą ir prakeikimą. Ištieskim tokiam brolišką ranką, ranką su dovana, su palaiminimu, — sutirps jo širdies ledai, užsidegs žmoniškumo, o paskui ir tikėjimo ugnis. Dovana gali būti — kokia knygtė, atmintis, fotografija ir k. k.

"5. Vėlykoms, Kalėdoms, N. Metams ir ypąč Vardo Dienoje — būtinai pasveikink. Tas pasveikinimas bus gaivinanti rasa jo sudžiūvusiam, negyvon širdies dirvon. Atsigaus, susipurtis ir nusikratys nežmoniškas bedievybės dulkes.

"6. Jeigu tai yra mūsų namiškis — mylėkime jį labiau. Jam gėda bus prieš mus. Ir gėda jį prives prie pasitaisymo. O to pasitaisymo prieštastis bus, kad mes jam gera linkime, nors jis mūs neklausio, rūstina.

"Tikrai, Dievo malonė visokiais būdais veikia.

"7. Kada jis miega, ar šiaip mūsų nemato, — peržengokime toki nelaimingą, palaiminkime, kad pasišalintų nuo jo pasaulio puikybės, nelaboj dvasia. Ypąč Dievo malonė veiki ir pasekminga, jeigu laimintu motina... žmona... ar mažas jo kūdikis."

"8. O svarbiausia, tai melskime už toki nelaimingą netikėlį,

Naujas Krašto Apsaugos Ministeris

Atsargos Pulk. lt. Jonas Variakojis yra gimęs 1892 m. gegužės 20 d. Rinkuškiuose, Biržų apskr. 1913 m. baigė gimnazijos mokslą. Pervanoje ir vėliau studijavo teisę Petrapilio universitete. Pasauktas rusų kariuomenėn, buvo paskirtas į Vladimiro karo mokyklą Petrapilyje. 1917 m. vasario mėn. ją baigęs, buvo paskirtas į frontą Galicijoje.

Prasidėjus Rusijos tautiskam lietuvių judėjimui, p. Variakojis uoliai dalyvauja. 1918 m. Lietuvių Tarybos Rusijoje buvo pasiūstas, kaip atstovas, iš Voronežo į Vilnių. 1918 m. pabaigoje bolševikams pradėjus veržtis į Lietuvą, p. Variakojis, metęs civilę tarnybą, stojo savanorių į Lietuvos kariuomenę ir netrukus buvo paskirtas Panevėžio srities apsaugos viršininku. 1919 m. jo rūpesčiu suorganizuotas Panevėžio batalionas. 1920 metais dalyvavo mūšiuose su bermontininkais ir lenkais. 1921 m. buvo paskirtas 3 pėst. divizijos štabo viršininku. 1923 m. baigė aukštųjų karininkų kursus. 1928 m. Respublikos Prezidento

bedievių. Ilgai ir kantriai melskime. Ir išpažintį už jį atlikime ir, šventiausį priimkime, Mišų išklausykime. Jis to jau nedaro. Patarnaukime mūsų nelaimingam artimui.

"Ir pasakykite jam, ar raštu praneškime, kad meldžiamės, arba einame Sakramentų už jį. "Jam pirma nemalonu bus, gal net priešinsis, paskui sutiks, o galų gale net prašys, kad pasimelstumėm. Tikrai, nes ne kartą jau taip buvo..."

"Mielas skaitytojai, jeigu Tamstai patiks šis receptas, pamėgink išpildyti. Nenusimink, jeigu padirbsi ilgėliau, gal ketą metų... Užtai savo brolių lietuvių — paklydusių, nelaimingų prie tiesos atvesi."

Skundžiasi dėl kito Lazdos Galo

Naujoji Lietuvos Vyriausybė paėmė už pakarpos "vilkus" ir jų tėvą Augustiną. Premiero p. Tubelio pasikalbėjime su spaudos atstovais "vilkių" organo "Tautos Kelio" atstovas verkšlėdamas užklauso p. ministerių pirmininko, kam šis taip aštriai pradėjo cenzuruoti jų spaudą ir gaudyti "vilkus?"

P. Tubelis atsakęs, kad apie aštrią cenzūrą ir apie "vilkių" medžioklę nieko negirdėjęs.

Šiomis dienomis gavome "Tautos Kelio," bet jau to "pepo" nėra, ką buvo p. Voldemarui valdant. Skundžiasi cenzūra, bet pirmiau jie patys reikalaujavo aštriausios cenzūros opozicijos spaudai.

Matyt, kad p. Tubelis atsuko kitą lazdos galą ir juo pradėjo vanoti "vilkus."

Gera Reklama

Brooklynio laisvamanių "V-bės" direktorius p. Ambraziejus buvo nuvykęs į Lietuvą. Sumanė pasireklamuoti. Sako kur ten paplepėjo apie "fašizmą." Buvęs diktatorius p. Voldemaras tuojaus pasiuntęs slaptają policiją p. Ambraziejui palaidavai. Sugrįžęs į Ameriką didžiulioji, kad po 20 metų gyvenimo Amerikoje vėl gavo progą savo revoliucionieriškumą parodyti.

DIRBANČIŲJŲ BROLIJA

Nakties tamsa blanko, švito, šviesiai raudona pazara žerėdama. tekančios saulės spindulių liepsnomis, visomis vaivorykštės spalvomis mainėsi, spinduliavo.

Baltosios gulbės bokšte skambėjo varpas — laikrodis mušė penkias valandas ryto.

Elgeta lūšys, berankis Tamas, sen, ištrintą nudėvėtą, ilgą kareivišką rudinę ant pečių užsimetęs sėdėjo palei šulinio pompą, užpūtęs degusią žvakelę padėjo šale molinio dubinėlio ir tokio pat vandens geriamojo puodelio.

Žvakelė, dubinėlis, puodelis, keletas senos maldaknygės lapų sudarė visą kilnojamąjį Tamo turtą.

Greitai iš už mūro namų iškildama parodė savo raudoną, didelį, šviesų ratą, veidą, saulutę motinėles, kaip darbininkai į darbą skubindama, kilo aukštyn ir aukštyn dangaus skliautuose, Nemuno drėgmės pažeme driekiantiesi tirštų rūkų patalą palikdama kaskart šviesiau ir skaisčiau žibėjo, švietė ir šildė.

Būriai darbininkų iš įvairių lindynių: požemių-suterėnių, palėpių-salkų, tamsiųjų, bauriųjų, smirdančiųjų žydiškojo senamiesčio skersgatvių ir gatvių medžio klumpėmis baladodamiesi ir gatvių bei šalygatvių grendimus šlifudami skubėjo į darbą lekti kas juos, kur,

prie kokio darbo pasamdys, kas duos kokį litą pragyvenimo reikalams užsidirbt.

Senamiesčio aikštės tuojaus atgijo: girgždėjo varstomos priėgių ir vartų durys, sargai šlavė aikštes, gatves, kiemus, visose bažnyčiose varpais skambino ant Angelas Dievo; mūsų luisys pradėjo savo kasdieninius rytmetinius poturius. "Visas darbininko būrys jį prie šulinio apsupo.

— Tamai! jau pradėsi savo maldą

— Taip yra, tai tą pirmą rytmetinę, kurią visuomet už jus darbininkai aukoju. Gerai, kad jūs sūspėjote prieš jos užbaigimą, galiu dar kryžių padaryti ant jūsų galvų, vyties kryžiumi jus peržegnoti.

— Dievas tau teatlygina! Dievas telaimina! iš visų pusių sušuko.

— Kad tu už mus melstis neužmiršti, mes taip pat iš pripratimo, kaip pirmadienis, savaitę pradėdami ant laimės pirmą centą atnešame tau.

Ir pasipylė variškai į Tamo molio dubenėlį.

— Dieve atlygink šimteriopai, ir palaimink visos savaitės darbams, tarė Tamas, tuos žodžius sakydamas atydziai pažūrėjo į šaltkalvio gizelį, kurs vietoje cento, nuliūdęs į dubenėlį įdėjo šmotelį juodos duonos.

— Antanai, šiandien matau tu nesavėje?

— Taip, nes negaliu jums duot centą, kaip paprastai tarė jaunas darbininkas, likusią duo-

nos žiaunę už ančio slėpdamas. Mano žmona šešta diena kaip serga, penkta diena kaip iš vaistinės perku ir nešu jai vaistus, išleidau visą savaitės uždarbį, namie vos litas teliko, o aš su duonos žiaunele einu uždarbaut žmonai vaistams...

Elgeta užsimastęs žiūrėjo į molio dubenėlį, darbininkai savo draugo žodžių klausė su užuojauta, kuriuos Tamas pertraukė tokiu būdu:

— Klausyk Antanai! kas savaitę duodate man jūsų išmaldą, kas dien aš Dievui poterėlį aukoju už jus; esame mes visi viena dirbanti darbininkų brolija, sulyg savo išgalių ir galimybes privalome sau padėt, vieni kitus sušelp. Mano šios dienos uždarbys yra didesnis už mano reikalavimus, nes dar ir vakarykščių atlaiduose surinktų centų yra šiek tiek užsilikę — tai imk juos Antanai žmonos vaistams, bus ramesnė tau diena.

Darbininkas neišdriso palytėt elgetos išmaldos, svyravo, nors akyse matėsi noras pagelbėti žmonai; darbininkai jį apsupdami apspito.

— Nutilk! Tamai, negali mūsų visų teisių prisistavinti sau vienas išimtinai, mes visi sudarome dirbančiųjų brolija. Antanas yra taip pat brolis darbininkas; mūsų visų pašalpa jam priklauso. Visi duosime po kelis centus, ir tu taip pat duosi, o vienas kitas litas kaip niekis susirinks. Pradėkime mezliavą.

Variškai krito skambėdami į Tamo molio dubenėlį; darbininkai turėjo teisybę, susirinko

LIETUVOS ŪKIO APŽVALGA

1918—1928

(Tęsinys)

Bendrai javų derlius Lietuvoje per tą laikotarpį siekė 20 centnerių, linų 12 centn. ir bulvių apie 200 centn. nuo 1 ha.

Buvo atskirų atsitikimų, kad javų derlius Vakarų Suvalkijoje laikėsi vidutiniškai po 40 centnerių nuo 1 ha. Ir tokių ūkių skaičius nemažėjo, bet didėjo.

Nors nuo 1925 metų mūsų kraštas rodo vis daugiau palinkimo pereiti nuo javų prie gyvulių ir jų produktų ūkio, ir ieško būdų išplėsti techniško augalų kultūrą, kaip linai, cukriniai burokai, kurių mėginimas įveisti Lietuvoje davė gana gerų rezultatų, bet grūdų derlius dar vis tebesudaro tautos turto ir pelno pagrindą.

Derliaus perteklius tokiuose kraštuose kaip Lietuva, yra vyriausias aktyvas gyventojų perkamajai ir mokamajai galiai sudaryti, tai yra tai galia, kuria remiasi valstybės užsienio prekyba ir finansai. Nuo perkamosios ir mokamosios galios didumo pareina mokesčių aukštis valstybei ir savivaldybėms, o taip pat ir kultūros reikalavimų augimas.

Per 10 išgyventų metų, išskyrus 2-3 metus, Lietuva turėdavo derliaus pertekliaus, nors atskirų kultūrų derlius, pareinamais nuo oro sąlygų ir kitų aplinkybių, vieną metų būdavo didesnis, kitą — mažesnis. Javų, linų ir pašarinių žolių derliaus perteklius davė galimumo Lietuvai eksportuoti arba pačius grūdus, arba jais užaugintus gyvulius ir jų produktus.

Svarbiausi grūdų eksporto metai Lietuvai buvo 1923, 24 ir 25. Smarkiai kritus po to grūdų kainoms pasaulio rinkoje dėl didelio jų užvežimo iš užjūrio kraštų: Amerikos, Kanados, Argentinos, Australijos grūdų eksportas iš Lietuvos nuo tų metų beveik visai sustojo ir prasidėjo net atvirkščias reikšmės, būtent — grūdų įvežimas.

Nuo to laiko mūsų žemės ūkis atrodo griežtai pasukęs į linų, gyvulių ir jų produktų gamybą.

Gyvulininkystė

Su žemės ūkiu ankštai yra susijusi gyvulininkystė. Per 10 mūsų valstybės išgyventų metų mūsų krašto gyvulių ūkis patyrė, taip pat kaip ir kitos ūkio šakos savo pakilimo ir kritimo laikotarpį. Karo metais ir tuo, jau po jo iki 1924 metų gyvulių ūkis gyveno savo pakilimo laikotarpį. Tuomet mėsos ir kitų gyvulių produktų pareikalavimas užsienio rinkoje buvo geras ir iš mūsų šalies ėjo gyvulių eksportas. Tas mūsų ūkininkus skatino auginti daugiau gyvulių ir iš tikro tame laikotarpy mūsų sumažintas karo metu gyvulių ūkis smarkiai paūgėjo. Nuo 1924 m. galo ir 1925 m. pradžios prasidėjo mūsų gyvulių išvežimo į užsienius varžymas, kuris ėjo iki 1929 metų pradžios, kai buvo sudaryta prekybos sutartis su Vokietija ir vėl prasidėjo kiek gyvesnis galvijų ir kiaulių eksportas. Tas gyvulių ūkio raidos svyravimas aiškiai atsispindi į gyvulių augimą, kuris iš pradžios nuo 1919 metų labai smarkiai augo, o vėliau nuo 1926 metų pradėjo mažėti.

Šis paveikslas iš Nanking, Kinijos parodo kaip iškilmingai kiniečiai nešė dr. Sun Yat-Sen, Kinijos Nacionalistų didvyrio kūną į naujai pastatytą grabvietę.

žėti. Yra apskaičiuota, kad prieš karą 1913 metais Lietuvoje arklų buvo 373 tūkst. 1924 m. buvo 480 tūkst. 1925 m. tas skaičius išaugo ligi arti 500 tūkstančių galvų. 1926 m. ligi 535 tūkst., 1927 m. iki 617 tūkst. ir 1928 m. iki 611 tūkstančių.

Galvijų 1913 m. visoje Lietuvoje buvo 766 tūkst., 1924 m. buvo 1,250 tūkst., 1925 m. pakilo iki 1,340 tūkst., 1926 m. iki arti 1,400 tūkst., o 1927 m. staiga krito iki 1,130 tūkst. ir 1928 m. vėl kiek padidėjo iki 1,200 tūkst. galvų.

Arlių 1913 m. buvo 577 tūkst., 1924 m. buvo beveik 1,400 tūkst. galvų. 1925 m. 1,455 tūkst., 1926 m. tas skaičius pakilo 1,573 tūkst., 1927 m. nukrito iki 1,409 tūkst. ir 1928 m. vėl buvo 1,467 tūkst.

Kiaulių skaičius parodo dar didesnį svyravimą. 1913 m. kaulių visoje Lietuvoje buvo arti 458 tūkst., 1924 m. buvo 1,564 tūkst. galvų. 1925 m. jų skaičius nusileido iki 1,500 tūkst., 1926 m. sumažėjo iki 1,440 tūkst., o 1927 m. krito iki 1,010 tūkst. ir 1928 m. 1,060 tūkst.

Per tą 10-metį daug buvo daroma gyvulių veislių gerinimui. Arklus buvo rū-

pinamasi įsiveisti vadesnius ir stipresnius. Tuo tikslu buvo importuojama belgų, švedų veislių arklų. Galvijų buvo rūpinamasi įvesti piningesnių danų ir olandų veislių. Kiaulių įvesta veislės pagerinimui bekoninių veislių auginimas. Nuo 1921 m. įkurta visas tuntas veislinių gyvulių augintojų draugijų, kergimo punktų ir reproduktorių laikymo vietų. Vėliau tuo užsienio gyvulių veislių importu buvo kiek apsilvita ir pradėta kreipti daugiau dėmesio vietos veislių auginimui. Taip, arklų pradėta gaivinti žinomųjų žemaičių veislė, o vietos karvės randamos visai tinkamos pienininkystės reikalams.

Paukštininkystė Lietuvoje prieš karą nebuvo savaranki gyvulių ūkio šaka ir po karu per išėjusį 10-metį toliau paliko. Kiek buvo atskirų rūšių paukščių Lietuvoje per tą laiką davinių nėra.

Paukštininkystei kelti (ir smulkių naminių gyvulių augybai) susidarė keletas organizacijų, kurios reikia tikėtis ateinančiame 10-mety sugebės tą žemės ūkio šaką žymiai išplėsti.

Pienininkystė

Nuo 1923 m. pradėta steigti kooperatyvinės pieninės, kurių skaičius iki 1929 m. sausio mėn. 1 d. pasiekė arti 300 ir privatinų buvo iki 50 pieninių. Pieno perdirbimas pradėjo sparčiai augti. 1924 m. perdirbta kooperatinėse 83,000 klgr. pieno, 1924 m. — 1,419 tūkst. klgr., 1925 m. jau arti 6½ mil. klgr., 1926 m. — 14½ milijonų klgr., 1927 m. — 20 mil. klgr. ir 1928 m. 40 mil. klgr. Pradėjus čia privatinų pieninių perdirbtųjų pieną, tas skaičius išaugtų per 50 milijonų klgr. per metus.

Sviesto per tą laiką Pieno centro žinomis buvo pagaminta vien kooperatyvinių pieninių 1923 m. apie 2,000 klgr., 1924 m. — 53,000 klgr., 1925 m. — 300,000 klgr., 1926 m. — 1 milijonas klgr., 1927 m. — 1,300,000 klgr., 1928 m. — apie 2½ mil. klgr., tame skaičiuje vienos Pieno centro išeksportuota netoli 1,400 tūkst. klgr.

Sviesto eksportui didelės reikšmės turi dvi stambios bendrovės su nuosavais šal-dytuvais "Maistas" įkurtas 1923 m. ir "Lietuvos Eksportas" Klaipėdoje, įkurtas 1928 m.

GEN. ŽELIGOVSKIS PATS ESĄS LIETUVIS

VILNIUS.—"Slow" de da platų aprašymą iškilnių prancūzų parlamentarų grupės atsilankymo Vilniui proga. Iš to aprašymo gautas aiškus vaizdas, kokių tikslu lenkai kviečiasi į Vilnių įvairias svetimų ekskursijas.

Per vaivados iškeltą banketą buvo pasakyta visa eilė kalbų, kurių tarpe ypač pažymėtinos seimo atstovo Kostialkovskio ir generolo Želigovskio kalbos. Kostialkovskis, kreipdamasis prancūzų parlamentarų pareiškė, kad galinga lenkų jėga pradėjusi skverbtis į Lietuvą jau XV amžių ir ta įtaka džiaugsmingai vietos gyventojų buvo priimama. Lietuvių pretenzijos į Vilnių, pasak Kostialkovskio, neturintys nei istorinių, nei geografinių pagrindų. Vilnių šimtų atvejų tenka tik vieną kartą išgirsti lietuvių kalbą. Čia nesą, beveik, nė vieno lietuvių ir "lietuvių seimas" 1921 m. įjungęs šią žemę į teritorijas, priklausančias Lenkijai.

Generolas Želigovskis savo kalboje džiaugėsi, kad lenkus, atėmusius iš lietuvių Vilnių, pirmiausia suprato prancūzai. "Girdime ne kartą žodį 'lietuviai.' Kas gi tai tie lietuviai? — klausia Želigovskis ir čia pat sau atsako: tai mes."

Želigovskis palygino Vilniaus kraštą su Prancūzijos rytų pakraščiais ir sienomis ir pakėlė taurę už prancūzų karluomenę. Matyt, Želigovskio kalbos sujaudintas, delegacijos atstovas Vassel gyrė lenkų energiją ir siekimus patikrinti kraštui gerą ateitį. Visai tai sukėlė ne tik jame, bet ir jo kolegose nusistebėjimą. Baigdamas savo kalbą Vassel pareiškė pasigerėjimą, kad Vilnių prancūzų kalba girdėjęs net vežiko lūpose.

PARSIDUODA DIDELIS BIZNIS

Didžiausia ANGLINE prie gelžke-lio, namais, trokais, arkliais ir vežimais. Arti Bostono. Parsiduoda pigiai. Norintieji pasinaudoti progą kreipkitės:

A. F. KNEIZYS, 366 W. Broadway, S. Boston, Mass.

PAIEŠKOM CHORVEDŽIO

kuris galėtų vesti chorą ir vadovauti abiem dailės veikime tarp lietuvių jaunimo. Duodam gerus sąlygas. Atsakinėti greitai: AMERICAN LITH-GRAPHY, 411 E. Liberty St., Amsterdam, N. Y. (S-22)

IS IR I
LIETUVA
PER HAMBURGĄ
Ant mūsų populiarių laivų
Nepalyginamas švarumas ir
patarnavimas visose klesose
Savaitiniai išplaukimai

\$203
Iš New Yorko į Kauną ir
atgal (pridėjus \$5. S. V.
jeigu takys) 3-čia klesė.
Pinigus persiunčiam greitai ir
ženonimis ratomis.
Dėl sugrįžimo leidimų ir kitų
informacijų klauskit pas vietos
agentus arba pas
Hamburg-American Line
209 Tremont St., Boston, Mass.

virš penkių litų. Antanas juos įsidėjo į savo kišenį, viena asara jiems padėkavojo, širdyje prisiekė amžinai jiems reikale tarnauti ir pašalpos reikalingus šelpti ir... sprukęs dingo gatvės užsisukime.

— O dabar sušuko linksmas būrelis, rašplius, kūjus ir kitus darbo įrankius ant žemės sudėdami, Tamai būk taip geras papumpuok vandens.

Tamas pumpavo, vanduo ant grendimo akmenų skaisčiai tyra kaip krikštolo srove liejosi, darbininkai vandenį semė rieškučiomis, prausėsi, nusiprausė kiekvienas kuom turėjo veidą ir rankas šluostėsi. Tamo puodeliu sėmė vandenį juomi užgerdavo kramtomą juodą duoną, ir Dievu pasitikėdami, dėkingi Jam už suteiktą sveikatą, stiprybę, už skaisčios saulutės šilumą, ir kitokias įvairias nesuskaičiuojamas malones, paėmę savo darbo įrankius skubiai keliavo į darbo vietas giedodami:

Viešpatie tau geriau tinka
Malda žmogaus darbininko.

Tamas silpnos, lūisas, kare už Lietuvos nepriklausomybę sunkiai sužeistas, prisiminė savo jaunystės dienas pilnas darbų ir garbės, akis j dangų pakėlė. Dar kartą šlovino Dangiskąjį Tėvą už sau suteiktas visokias malones ir kryželius, kad žmonėms davė artimo nelaimi užuojautos jausmą, o spēkų ir pajėgų kasdieninės duonos kasnefio užsidirbimui, ir atsisėdęs dievobaimingai užgiedojo:

Sveika Aušros Žvaigždė šviesi
Tu linksmybė svieto esi.
Sunkioj valandoj
Mūsų mirimo
Pribūk mums ant
Padėjimo...

O darbininkai kiekvienas dirbo ir prakaituodami pildė Dievo įsakymą: "prakaite veido tavo valgsys duoną."

F. V.

O. Uaild

SKAPTUOTOJAS

Sykį vieną vakarą gimė jo sieloje noras sukurti vaizdą "Vieno akimirksnio pasigerėjimą." Jis išėjo į pasaulį ieškoti bronzos. Visos jo mintys sukėsi tik apie bronzą. Bet visa bronzą pasaulis išnykus, išskiriant vieną kūrinių, kuris vaizdavo "Amžiną liūdesį." Tajį vaizdą jis pats savo rankomis buvo sukūręs ant kapo vienišės esybės, kurią jisai savo gyvenime mylėjo. Ant mirusios kapo, kuri buvo jam už viską brangiausia, pastatė jis tajį savo rankų kūrinių, turėjusio būti ženklų žmogaus meilės, kuri niekad nemiršta, kuri tęsiasi amžius.

Ir nebuvo visam pasauli kitos tokios bronzos, kaip šitas meno kūrinys.

Ir paėmęs įkūnytąjį kūrinių, įmetė jį ugnin ir sudegino.

Ir iš bronzos "Amžinas liūdesys" jis sukūrė vaizdą "Vieno akimirksnio pasigerėjimą."

Ivertė J. M.

Verkiančios Kanklės

Tamsi rudens naktis. Miške viešpatavo niūri tyla; tik kur-ne-kur retkarčiais ją pertraukdavo šurpus pelėdų ūliavimas, ar netolimo ežero varlių kurkimas, ar Žulvio pilies sargų bilesys. Tamsi buvo naktis pilnyje. Nauri buvo joje. Ji šiandien nematė kanklininko Gailio, kurs jį kaip tik dar šią dieną buvo apleidęs. Pilyje užgeso įskutiniai žiburiai, sumigo lenkai ir lietuviai vestuvinininkai: nes šiandien Žulvis vedė jauną lenkaitę ir apsikrikštyjo. Linksminos lenkai, linksminos ir įkauš lietuviai, bet jų tarpe nebuvo Gailio ir jo kanklių. Jis pilį apleido amžinai...

Tamsi buvo rudens naktis. Vestuvinininkai ir pilies sargai miegojo. Pats vidurnaktis. Apilinkui visiškai tyla. Tik staiga: Ažuolyne, juoda tamsa apgaubtam, pasigirdo švelnūs verkiančių kanklių aidai. Tai buvo Gailio kanklės, jų graudingoji giesmė. Šalia didžiausio kapinyno ažuolose sėdėjo Gailys—žilagalvis. Vidurnaktis. Kapų tyla. Tik retkarčiais pasigirdavo Gailio graudžiai verkiančios kanklės, kurios vis kas kartą lėčiau ir lėčiau suskambejo, kurių tik milžinkapis ir kapų ažuolynas teklausė, tik jie vieni suprato, ką reikšti galėtų verkiančių kanklių skambesys. Dar suskambejo kanklės lėčiau ir nutilo....

Pats vidurnaktis. Gailys saldžius sapnus sapnuoja, jo verkiančios kanklės nebeskamba. Kapų ažuolyne—nauri tyla...

GIMINĖS IR PAŽISTAMI

Jūsų giminės ir pažistami Lietuvoje, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoje katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per išstisus metus kelias Lietuvos ir visą papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikų moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šale žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais viršeliais ir vinjetėmis. Jos formatais (didis) yra toks, kad po metų galima pasidaryti daili knygą. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigų tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvoje. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA" 2322 W. 24 Street, Chicago, Ill.

AMERIKOS MOKYKLOS

Kiekviena iš visų keturiolikos valstijų turi savo atskirą sistemą mokyklų. Federalinė valdžia neturi jokios kontrolės ant viso šios šalies mokyklų. Taigi mokyklų, kiekvienos valstijos atsakomybė. Kiekvienos valstijos legislatoras turi rūpintis priduoti sistemą mokymui visų tos valstijos vaikų. Paprastai, yra Valstybės Mokslo Komisija ir Valstybės Mokslo Departamentas. Komisija kontroliuoja valstybės mokslo programą kaip pažymėta jos konstitucijoje ir įstatymais. Jos visi žygiai yra legislatyvi. Vienok, Valstybės Mokslo Departamentas yra Komisijos dirbantis kūnas, ir jo viršininkas, Valstybės Mokyklų viršininkas, turi išpildyti visus Valstybės Mokslo Komisijos nutarimus. Valstybės Mokslo Komisijas idėja nuo penkių iki devynių narių, kurie renkami nuo penkių iki septynių metų.

Valstybių Mokslo Departamentai, kiekvienas atskirai išsivystė, paraleliai su Valstybių Mokslo Komisijomis, darbas kurių rišasi su Valstybės pradinio ir aukštesnio mokyklų administracijomis. Departamento galva, kartais vadinamas Valstybės Viešo Mokslo Prižiūrėtojas arba Mokslo Komisijos pirmininkas, paprastai išrenkamas balsavimu. Šiose valstybėse gubernatoriai juos renka, o valstybės Mokslo Komisija.

Kaip pirmiau sakytą, kiekviena valstybė kaip visa yra legalė vienutė moksle, bet administracijos reikalais kiekviena valstybė paskirsto reikias atsakomybes atski-

roms vienutėms. Vietinė vienutė turi palaikyti mokyklą, sutinkant su Valstybės Mokslo Departamento nurodymais, ir tikra vertė mokyklą kurią ji prižiūri pasirodys iš vietinių aplinkybių, interesų ir darbų. Beveik visose valstybėse inkorporuoti miestai yra nepriklausomos mokyklų vienuotės. Miestai neberenka mokyklų viršininkų balsavimu. Patyrimas pamokino, kad toks viršininkas turi būti atsakomas mokslo komisijos renkamam, lygiai taip, kaip didelių organizacijų direktorių komisija renka savo vykdytinius komitetus.

Suv. Valstijose randasi labai daug mažai apgyventų vietų, kur randasi tik mažos mokyklos. Šioje šaly yra 180,000 mokyklų, kiekviena iš kurių turi tik vieną mokytoją. Vienok tokių mokyklų skaičius nuolat mažėja: 8,500 jų buvo uždarytos 1920-22 metais. Jos pradeda augti i didesnes mokyklas arba esti sujungiamos su kitomis mokyklomis. Dabartinių laikų randasi apie 12,500 sujungtų mokyklų kurios sudaro iš kelių mažesnių mokyklų. 1921-22 metais, buvo suformuota 1,628 tokių mokyklų. Tokios sujungtos mokyklos yra daug pasėkmingesnės, neg tos kurios turėdavo tik vieną mokytoją. Nekurios valstijos parūpina vieną ar daugiau aukštesnių mokyklų, kurios veikia atskirai nuo žemesnių mokyklų ir yra užlaikomos visos valstybės mokesčiais.

Mokyklų Užlaikymas

Pinigus mokykloms parūpina Valstybės apskritys, miesto apskritys ir mokyklų apskritys. Visose valstybėse viso iškašio dalį valstybė turi panešti. Vienok didžiąją dalį turi parūpinti vietinių mokyklų vienybė. Ne-

BRANGŪS TAUTIEČIAI

Kas ugdyti Jumsje Broliai-Užjūriečiai melle ir prisirišimą prie gimtosios šalies Lietuvos? Kas nuolat palaikyti patriotizmą ir kurstyti katalikiškojo idealizmo ugnį?

Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visų mylimas, didelis, paveiklus, gražus savaitraštis „SALTINIS“. Jis nori tarnauti visai katalikiškai visuomenei. „Saltinis“ eina Marijampolėje (Lietuvoje) kas savaitę 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 dolerius.

„Saltinis“ nori tapti drąsiniu tiltu, kuris jungtų visos Lietuvos sunus su savo tautiečiais Amerikoje.

Jei dar nesate susipažinę su „Saltiniu“, parašyk laiška šiuo adresu: „Saltinis“ Marijampolė, Lithuania, — gausi vieną n-rij susipažinimui nemokamai, o susipažinęs daugiau su juo niekuomet neisikirs.

Su pagarba,
„Saltinio“ Administracija

KA TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA

VARDU

XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Parašė KUN. PROF. PR. BUCIS, M. I. C.

Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kunigo Prof. P. Bucio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkštas viršelias \$1.50. Kietais viršelias \$1.00. Užsakymus siųskite sekančiu adresu:

„DARBININKO“ ADMINISTRACIJA

366 West Broadway, South Boston, Mass.

LE ROY NICHOLS, žemlapio inžinierius, deda dalį didžiausio žemlapio pasaulį, kurį dabar dirba Babson Parke, arti Bostono. Šis žemlapis dirba iš gipsinių lentelių, kuris bus 63 pėdų ilgio ir 46 pėdų pločio.

kuriuose valstybėse šiuos pinigų sudaro apskričio mokesčiai; o kitose prie apskričio mokesčių reikia dar prisiskaityti specialius mokyklų apskričių mokesčius.

Valstybė suima mokykloms pinigų iš įvairių šaltinių. Yra tam nuolatiniai fondai. Valstybės mokyklų taksai, pinigai, kuriuos Valstybė paskiria mokykloms ir keletas kitų šaltinių, kaip korporacijų taksai, inėigų taksai ir aliejaus taksai. Nuolatinis fondas įgyjamas pardavus mokyklų žemes. Šios mokyklų žemės yra Suv. Valstijų žemės Kongreso Aktais duotos Valstybės viešo mokslo naudai. Nekuriuose atsitikimuose Valstybės paskiria žemes mokykloms, taipgi išskyrus Naująją Angliją ir keletą kitų valstijų kur civilė valdžia ir mokyklų valdžia yra ant miesto apskričių vienuotės pamato, pavietas turi užlaikyti visas tokias mokyklas. Jei valstybė prigelbsti pinigais, tuomet lygios mokslo progos duodamos visoje valstybėje. Kuomet vietinė vienutė pasiekia aukščiausią taksavimo laipsnį ir dar neišsigali užlaikyti mokyklų, valstybė pagalbsti ir parūpina reikalaujamus pinigus. Yra dvi svarbios priežastys kodėl valstybė taip daro. Kiekvienoje valstybėje dabartiniu laiku, vaikams daroma didelė skriauda delto kad nėra užtektinai mokslo progų. Iš priežasties aplinkybių, ir daug kitų priežasčių, turtas nėra lygiai paskirstomas. Nekurios apylinkės mokyklas gali užlaikyti labai mažais taktais, delto kad ten randasi labai daug taksuojamų nuosavybių, o kitos apylinkės gaunančios labai didelius taksus negali mokyklų užlaikyti.

1922 metais 76.6 nuosimtis mokyklų iškaščių Suv. Valstijose buvo pakeltas vietiniais taktais ir paskyrimais, 14.6 valstybės taktais ir paskyrimais, 1.5 nuosimtis iš kitų šaltinių. Nuosimčių paskirstymas valstybėse labai skiriasi. Pav., Delaware valstybė sukėlė tik 5.5 nuosimtis mokykloms pinigų vietiniais taktais ir paskyrimais ir 92.8 nuosimčius valstybės taktais ir paskyrimais. Kansas valstybė gavo 97.8 nuosimčius mokykloms

pinigų iš vietinių taksų ir paskyrimų ir tik .07 nuosimčius nuo valstybės taksų ir paskyrimų. Wyoming valstybė užmoję 14.7 nuosimčių visų mokyklų iškaščių iš nuolatinių fondų ir mokyklų žemių išnuomavimo, o New Yorkas, Pensylvanija ir keletas kitų valstijų tokių inėigų neturi.

Mokyklų Lankymas

Sulig Suv. Valstijų cenzo, Suv. Valstijų gyventojų tarpe 5 ir 17 metų amžiaus 1925-26 metais buvo 30,000,000. 21,000,000 vaikų lankė viešas mokyklas, o 2,143,000 vaikų lankė privačias mokyklas. 3,758,000 viešas ir 296,000 privačias aukštesnes mokyklas ir 267,000 komerciališkas mokyklas.

Studentų Amerikos universitetuose ir kolegijose 1925-1926 metais buvo 821,000. 78,000 studentų slauginti mokyklose, 284,000 mokytojų kolegijose ir apie 1,000,000 vakarinėse mokyklose visokių rūšių. 200,000 industriališkos mokyklose. Mokytojų įvairiose mokyklose yra apie 1,000,000. Užlaikyti ir vesti tas mokyklas kaštuoja apie \$2,745,000,000 ir mokyklų turtas dasiekė \$8,125,000,000.

Visos valstybės dabar turi įstatymus kurie rišasi su mokyklų lankymo problema, ir parūpina priverstiną mokyklų lankymą vaikams tarp paskirtų amžių. Priverstinio mokyklų lankymo įstatymai, taip pat turi turėti tam tikrus parūpinimus jų išpildymui. Ši atsakomybė uždėdama valstybių viršininkams, pavietams ir vietiniams viršininkams įvairiose valstybėse.

Priverstinis mokyklų lankymas labai skiriasi valstybėse. 14-koj valstybių vaikai turi lankyti mokyklas tarp 7 ir 16 metų amžiaus, 11-koj valstybių tarp 7 ir 14 metų amžiaus, 4-iose valstybėse tarp 8 ir 14 metų amžiaus. Laikas kuriame vaikai turi lankyti mokyklas per metus taipgi skiriasi valstybėse. Nekuriuose valstybėse tereikalaujama tik 16 savaičių. Kitose mokyklose turi lankyti visą pilną mokyklos laiką ir tol kol užbaigami visi 8 pradinės mokyklos skyriai. Kartais amžių apriboja valstybė. Geriausi įstatymai y-

ra tie, kuriuose valstybė ir pavietų viršininkai priverčia klausyti, o ne tie kuriuos vietinių apskričių viršininkai sudaro, išskyrus miestus; įstatymai turi reikalauti nuolatinį mokyklų lankymą per pilną mokslo metą; ir jie turi reikalauti užbaigimą pradinės mokyklos, nežiūrint koks būtų amžius. Yra palinkimas reikalauti pilno laiko lankymo visų vaikų, kol jie sulaukia 16 metų amžiaus ir tik dalinai lankyti mokyklą, kol pasiekia 18 metų.

Mokyklos Suv. Valstijose yra sesijose apie 164 dieny per metus. Šis dienų skaičius yra didesnis nekuriuose valstybėse o kitose stovi daug žemiau.

F. L. I. S.

RAŠYTOJO PRAŠYMAS

Žinomas ir „Darbininko“ skaitytojas—Arėjus (Leonas) Vitkauskas, Lietuvoje, noriu išleisti knygeles iš savo raštų, surinktų iš įvairių laikraščių, ir prašau man padėti, nes neturiu pinigų. Turiu, pirmausia paruošęs spausdinti rinkinį mano eilėraščių, apyskaičių ir kito ko, spausdintų Lietuvos vaikų laikraščiuose. Vaikams knygelę trūksta, mokslo metuose nuo rudens noriu jiems jų išleisti. Toliau, turiu paruošęs spausdinti rimtų ir juokingų apyskaičių, kurių buvo spausdinta ir „Darbininke“. Atskirose knygelėse noriu išleisti.

Prašau padėti man knygeles išleisti, ir kas nori padėti—prašau pranešti man sąlygas, trumpu adresu: Rašytojui Arėjui (Leonui) Vitkauskui, Kaunas, Lithuania. (S. 30)

Jei dar iki šiol neįsirašė Lietuvos Katalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį

„MŪSŲ LAIKRAŠTIS“

Laikas yra pinigai, prarasto nebesugrąžinai, o „Mūsų Laikraštis“ yra geras ir pigus.

Jį reiklia užsisakyti sau Amerikoje ir visiems giminėms ir pažįtamiems Lietuvoje.

„Mūsų laikraštis“ metams kaštuoja keturi litai, pusei metų du litai.

Latvijoje, Estijoje ir Vokietijoje kaina ta pati, o visur kitur užsienyje (taigi ir Amerikoje)—trigubai brangiau.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. „Mūsų Laikraštis“.

MUZIKŲ ŽINIAI

Jan išėjo iš spaudos gerb. V. X. Medonio nauji muzikos kuriniai. GG. Vargoninkai ir muzikai kviečiami susipažinti.

Galima gauti pas autorių: 12239 So. Emerald Ave., Chicago, Ill.

Ex. V. D.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

MAHANAY CITY, PA.

Kun. P. Česna išlošė bylą.

Rugsėjo 24 d. automobilus netikėtai užmušė Joną Jančaitį, kuris nepriklausė nei į sv. Juozapo lietuvių katalikų parapiją, nei į jokią kitą katalikų parapijos bažnyčią. Jo sesuo M. Kaunienė, turėdama lotą sv. Juozapo parapijos kapinyne, norėjo, kad jos brolis tenais būtų palaidotas, bet klebonas, kun. P. Česna uždraudė. Ji priešindamasi klebonui pasiuntė savo sūnus, kad jos broliui iškaštų duobę. Klebonas tuomet kreipėsi į Schuykillo pavieto teismą Pottsville, Pa., kad išduotų uždraudimą — injunction M. Kaunienėi ir graboriui K. Rėk-Jaičiui, kad negalėtų be klebono leidimo laidoti sv. Juozapo parapijos kapinyne.

Rugsėjo 25 d. teismas davė uždraudimą, o rugsėjo 26 d. 3 val. po pietų Pottsvilles teisme prieš President Judge Richard Koch įvyko teismas. President Judge Richard Koch patvirtino uždraudimą ir išdavė nusprendimą.

Nusprendimas—Decision.

Katalikų parapijos kapinėse uždrausta ir neleistina laidoti be klebono leidimo—Burial Permit. Suilg Katalikų Bažnyčios įstatymų, tik klebonas turi teisę duoti leidimus laidotis katalikų kapinėse. Katalikų yra skaitomas tas, kas priklauso prie Rymo katalikų parapijos, savo aukomis prisideda prie jos užlaikymo ir pildo katalikų tikėjimo priedermes. Kas to nedaro, nustoja būti kataliku, bažnyčios nariu, ir tokiam mirus atskoma bažnytinės apeigos ir laidojimas katalikų kapinyne.

„Taigi nūarta, nuspręsta ir įsakytą, kad Joną Jančaitį nelaidoti sv. Juozapo parapijos kapinyne Mahanoy City, Pa.

Reporteris

CLEVELAND, OHIO

Siomis dienomis katalikų dioclezijos kanceliarija paskelbė, kad jau įsteigė naują lietuvių parapiją Callinwoodo priemiesty.

Klebonu paskirtas kun. D. F. Alinskas, buvęs Akron, Ohio klebonas. Spalio 6 d. įvyko pirmos pamaldos naujai įsteigtoji parapija. Tikimės, kad naujoji parapija greit išaugs į stiprią katalikų tvirtovę.

Rap.

KAM REIKALINGA VIETA DEL OFISO

prašome kreiptis dėl visų informacijų „Darbininko“ Administracijon.

DEL PRASTOS SVEIKATOS IR MENKĖJANČIŲ SPĖKŲ

Senyvi vyrai ir moterys, arba net ir jaunesni žmonės tankiai netenka spėkų ir energijos, pasidaro silpni, menkos sveikatos, deli ko nemažai kenčia. Nuga-Tone padaro tikrus stebuklus del tokių žmonių, nes jie turi brangintinus vaistus del padingimo spėkų, atgaivinimo nervų ir gaivingųjų organų ir pagerinimo abelsos sveikatos.

Pas Eugene Williams Fayetteville, N. C., emė Nuga-Tone dabar štai ką sako: „Prieš imant Nuga-Tone aš buvau menkos sveikatos. Aš buvau silpnas ir nervuotas, turėjau silpnus inkstus ir prastas kepenis. Po emimo Nuga-Tone per 20 dienų aš pastebėjau pastebėtiną pagerėjimą. Dabar aš esu saiprus ir sveikas. Mano inkstai daugiau nebevargina mane ir aš jaučiuos 10 metų jaunesniu.“ Tai yra dar vienas įrodymas ką Nuga-Tone atlieka ir kiekvienas silpnas, nervuotas, liguistas vyras ar moteris turėtų šiuos pastebėtus vaistus išbandyti. Jūs galite pirkti Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami. Jeigu vertelga neturėti jų stoke, paprašykite jų užsakyti dėl jų iš urmo vaistynės.

Atminkime Vilnių!

Senai mes kovojame dėl Vilniaus atvadavimo, turime kelias organizacijas, kurios rūpinasi tuo klausimu tik ligi šiol neturėjome tokio laikraščio kuriam rūpėtų vien Vilniaus reikalai, bet jau sulaukėme

„MŪSŲ VILNIAUS“, kuris rašo tik apie Vilnių, apie Vilniui Vaduoti Sąjungą ir apie kitas Vilniui labiau susirūpinusias organizacijas.

„MŪSŲ VILNIUS“ trumpai ir aiškiai patiekia visas žinias iš Vilniaus lietuvių gyvenimo, aprašo jų vargus, kovas ir laimėjimus.

„MŪSŲ VILNIUS“ daugybe iliustracijų parodo, kaip gyvena lenkų okupuoti lietuviai ir kitos tautos.

„MŪSŲ VILNIUS“ yra nepartinis laikraštis ir nerašo jokiais politiniais klausimais išskyrus Vilniaus klausimą.

„MŪSŲ VILNIUS“ visiems sluoksniams artimas laikraštis, kaip visiems artima ir brangi mūsų paverpta sostinė.

„MŪSŲ VILNIŲ“ skaito visi: ūkininkai, darbininkai, mokytojai, biznieri, valdininkai, studentai, moksleiviai ir visi kiti.

„MŪSŲ VILNIŲ“ redaguoja ir jame bendradarbiauja daugiausia lenkų ištremti vilniečiai, kurie gerai pažįsta Vilniaus kraštą ir jo reikalus.

„MŪSŲ VILNIUS“ išėina kartą i mėnesį gražiomis knygelėmis, puikiai ir gausiai iliustruotas.

„MŪSŲ VILNIUS“ metams kainuoja tik 1 doleris, už vieną dolerį turėsite gale metų puikiai iliustruotą didelę knygą „MŪSŲ VILNIŲ.“

Už vieną dolerį gausite dar ir daug priedų knygelėmis Vilniaus klausimu.

„MŪSŲ VILNIAUS“ adresas: Kaunas, Laisvės Al. 61 Lithuania.

MEKSIKA

Meksika turi net 14,000,000 gyventojų.

Salis žemiau Rio Grande

Rio Grande upė, kilanti Colorado piet-vakarių dalyje, sudaro šiaurinę rubežinę liniją tarpe Suv. Valstijų ir Meksikos nuo jos įtakos Meksikos užlajoj iki truputį toliau El Paso, iš viso net 1,100 mylių. Į Meksikos vakarus matome Ramųjį Okeaną; Guatemalą ir Britų Honduras guli į pietus; rytus Yucatan pussalis išsikiša į Meksikos užlają.

Vidurinis klimatas yra puikus, bet pakrančių klonių klimatas yra tropiškas, karštas ir nesveikas su daug lietaus prie užlajos. Apie Ramųjį pakrantę ir patį vidurį irigacija būtinai reikalinga ir gamtos įvestos upelės tam tikslui puikiai vartojamos.

Senoviškos Civilizacijos Liekanos.

Meksika, Conquistadorų ir Montezumų salis, turi istoriją kurie siekia net priešistoriškus laikus. Neseniai archeologiškai tyrinėjimai parodė, kad Meksikoje gyvavo Mongoliška civilizacija, kuri vėliau kita tauta sekė. Istorikais laikais kita civilizacija atsirado kuri paliko tokias liekanas, savo nuveikimų, kuriuos galima lyginti su Egipto ir Tolimų Rytų liekanomis.

Maldnamų liekanos, pyramidai ir palociai Yucatan, Oaxaco ir Central Plateau parodo augštą civilizacijos laipsnį tarpe Meksikos originališkų šeimynų. Garsusis "Calender" akmuo Meksikos Muziejų skaitomas vienas iš seniausių Aztec civilizacijos veikalų. Centrales Meksikos "Teotihuacan" pyramidos yra senesnės už Egipto pyramidas.

Ispanijos Užkariavimas.

1521 m. Hernando de Cortez su 16 arklių ir keliais desėtkais vyrų užkariavo Meksikos imperiją. Ir per 300 metų ispanai valdė Montezumų žemę. Katalikų misionieriai atėjo su "conquistadorais." Neužlėgus senoviškas indijonų maldvietes užėmė puikios gotiškos katedros, kurias galima lyginti su Prancūzijos ir Vokietijos katedromis.

Ispanai spaudė indijonus visokiais būdais, ir iš jų pasidarė vergus, tačiau negalėjo visiškai jų išnaikinti. Ispanai pradėjo tuoktis su indijonų moterimis ir tokiu būdu atsirado "mestizo," kurie šandien sudaro didžiąją Meksikos gyventojų.

Meksikos Nepriklausomybė

1810 m. meksikiečiai sukilę prieš ispanus ir dešimt metų vėliau Meksika tapo nepriklausoma. Kaip dauguma lotynų Amerikos respublikų, taip ir Meksika priėmė J. A. Valstybių konstitucionalias įstaigas. Oficialis vardas šalies yra Jungtinės Meksikos Valstybės. Sulig 1917 m. konstitucija, valdžia yra respublikoniška, demokratiška ir federalė. Valdžia turi tris šakas — egzektuvę (prezidentas), legislatūrą (kurią sudaro Atstovų rūmai ir Senatas ir teisdarė (Vyriausias Teismas, kurio teisėjus skiria prezidentas).

Salis turi 28 valstybes, (nepriklausomas ir save valdančias), dvi teritorijas ir vieną federalį distriktą.

Meksikos sostinė yra Mexico City, kur senojo pasaulio gerumai maišosi su naujo pasaulio naujenybėmis. Gyventojų turi apie 600,000. Kiti svarbūs miestai yra Guadalajara—gyventojų turi 140,000; Puebla — gyventojų turi 110,000; Monterey — gyventojų turi 85,000 ir pramonės yra Meksikos centras, San Luis Potosi su 85,000 gyventojų komerciališkas centras ir Rampiko — garsusis uostas.

Revolucijos.

Nuo 1884 iki 1910 Meksiką valdė Porfirio Diaz despotas, bet mielaširdingas diktatorius ir militariškas didvyris. 1911 m. kilo revoliucija. Pradžioje judėjimas buvo politinis, bet vėliau persimainė, revoliucijos vadai bandė pagerinti visas aplinkybes duodami žmonėms žemės ir apšvietos. Pasirodė stiprus darbo judėjimas. 1922 m. Meksikoje buvo 574 federuotos darbo unitijos su 640,000 narių. Be kitų stiprių nepriklausomų ut-

Raktas Mergaitės Sirdin

Lithuanian Importing Co.
818 E. SIXTH ST. SO. BOSTON, MASS.

nijų, kaip Geležinkelio Darbininkų Unija iš 47,000 narių ir Uosto Darbininkų Unija iš 15,000 narių. Meksikos įstatymai apsaugoja darbininkų teises. Čionai jie turi aštuonių valandų darbo dieną. Moterų ir vaikų vakarinis darbas draudžiamas. Darbininkai kompensacijos įstatymais apsaugoti. Teisė organizuotis visur pripažinta.

Žemdirbystė, Komercija ir Industrija.

Svarbiausios Meksikos ūkio šakos galvijų auginimas ir žemdirbystė. Žemė labai derlinga. Bet žmonės vis vartoja primityvius būdus, nors pastaruoju laiku jau įvestos moderniškos mašinos. Antroji vietoj yra mineralų kasimas. Tai svarbi pramonė. Nuo 1521 m. iki 1922 m. sausio 1 d. iškasto sidabro vertė siekia \$3,000,000, 000 dol. ir, galime sakyti, yra du trečdaliu viso pasaulio produkcijos per pėreitus 400 metų. Apie \$500,000,000 Amerikos pinigų idėta į Meksikos kasyklas. Meksika šandien pristato apie trečią dalį viso pasaulio sidabro produkcijos ir apie 5 proc. aukso.

Tarpe kitų mineralų yra cinkas, švinas, grafitas, gyv. sidabras ir k. Meksika produkuoja prastos rūšies anglį. 1926 m. Coahuila valstijoje produkuoja net 800,000 tonų.

Apšvieta.

Meksikos švietimo istorija prasideda šešioliktoje šimtme. Tautinis Universitetas buvo įsteigtas prieš atvykstant pilgrims ir J. A. Valstybes. Bet senovės dienose biedni žmonės negalėjo mokslo įgyti kaip šandien. Nemokslumas turėjo labai aukštą ratą tarpe neturtinųjų. Bet šandien Meksikoje yra 4,000 pradžios mokyklų. Bemokslų yra 62 proc.

Gelžkeliai.

Meksika turi 16,000 mylių geležinkelio. Daugiausia geležinkelio yra valdžios kontrole. Didžiausias geležinkelis yra National Railways of Mexico (valdžia laiko 51 proc. kompanijos akcijų);

antroji vietoj — Northwestern Railroad ir Southern Pacific of Mexico, kuri riša Ameriką su Meksikos miestais.

Aliėjus.

Meksikos aliėjus tapo komercialiu pasaulio faktorium 1910 m. Daugiausia aliėjaus produkuota 1920 m.: tuomet Meksikos šaltiniai produkavo net ketvirtą dalį viso pasaulio produkcijos. Tampico, svarbus rytinis uostas, yra didžiausias aliėjaus centras.

Meksikiečiai Jungtinėse Valstijose.

Nuo įvedimo Emigracijos Įstatymo, 1924 m., daugiausia meksikiečių atvyksta į šią šalį. 1920 m. statistika paduoda 480,000 meksikiečių. Komisionieriaus 1926 m. raportas sako, kad yra vienas milijonas meksikiečių šioje šalyje. Šandien jie gyvena visose valstybėse. Bet daugiausia randame pietų vakaruose. Los Angeles, Californijoje yra apie 100,000 meksikiečių; San Antonio, Texas apie 75,000; El Paso, 60,000; Detroit, Michigan apie 7,000.

Yra daugybė čionai Amerikoje gimusių meksikiečių. Apie 50,000 meksikiečių per metus atvažiuoja į J. A. Valstybes. Meksikoje yra apie 15,219 Amerikos piliečių.

F. L. I. S.

Dykai Tiems Kurie Kenčia Dusulio ir Slogos

Dykai Išbandymo Būdas Kurį Bile Kori Gali Vartoti be Jokio Nopato gumų ir Laiko Gaivinimo

Mes turime vieną būdą kaip panaikinti Dusulį, ir mes norime kad pamėgintumėt mūsų išbandymą. Nėra skirtumo ar įsėjus ar dabar tik prasidėjus, turime pastatyti dėl išbandymo. Nėra skirtumo kokio amžiaus esi ar kokio užsimo, įtegu tik kenti nuo Dusulio arba Slogos, šis būdas greit padės.

Mes labiausiai norime tiems pasiegti, kurie nustoje vilties, kurie jau yra vartoje visokius būdus kaip tai kvėptuvus, maldynes, optum padirbimus, rukymus ir t. t., bet be pagalbos. Mes norime paruošyti savo išbandymą kad mūsų būdas panaikins visas šias ligas.

Šis dykas pasiūlymas yra per daug svarbus dalykas praleisti nors vieną dieną. Rašyk dabar ir pradėk šį būdą. Neslysk pinigų. Tikrai iškirpk kuponą žemiau padėję ir pasiųsk mums. Padėk šį šandien.

DYKAI IŠBANDYMO KUPONAS
FRONTIER ASTHMA CO.
377J Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Pristigek dykai išbandymui:

VIETINĖS ŽINIOS

RAŽANČIAUS DRAUGIJOS SV. MISIOS

Pereitą sekmadienį šv. Petro lietuvių katalikų bažnyčioje ankstyvasias šv. misias giedojo Ražančiaus draugijos intencija kun. J. Valaitis. Pasakė gražų pamokslą. Po to važiuojo Cambridge. Jį nuvežė savo automobiliu graborius p. Petruskevicius.

Pusė po aštuntos vaikams misias skaitė kun. Virmauskis ir pamokslą sakė. Šv. Komuniją dalino kun. Doherty. Vaikų buvo labai daug. Mat buvo puikus oras.

Pusė po devintos šv. Misias skaitė kun. Virmauskis. Jis pats sakė pamokslą ir dalino šv. Komuniją.

Vienuoliktą šv. Misias giedojo kun. Juškaitis. Pasakė gražų pamokslą apie ražančių ir išdalino šv. Komuniją.

Per vėlesnias trejas Misias bažnyčia buvo pilna žmonių. Per pirmas trejas Misias žmonių prie Komunijosėjo labai daug. Žmonės naudojosi progomis.

Antrą valandą po pietų buvo Sunday School. Mokytojų buvo apie šimtas. Kiekvienas turi vaikų, kurie kleso bent po dešimt Sunday School labai gerai vedama.

Po Sunday School buvo mokytojų susirinkimas. Kun. Virmauskis davė prakalbėlę patardamas jiems įdėti širdį į šventą mokymo darbą ir tt.

7 val. vakare parapijos merginos susirinko į savo rekolekcijas. Kun. Valaitis pasakė puikų pamokslą apie dorybę. Kun. Virmauskis atkalbėjo ražančių ir davė palaiminimą švenčiausiu. Po tam šimtai merginų giedodamos giesmesėjo procesijoje į šv. Ražančaus bažnyčią padaryti jubiliejinį atlinkymą. Kun. Valaitis dar vieną pamokslą čia mergaitėms pasakė. Visos grįžo namon su dangišku pasitenkinimu iš jubiliejaus malonių.

Rep.

ATSILANKĖ KUN. URBONA-VYGIUS

Seštadienį grįždamas namon į Norwoodą iš šv. Elzbiotos ligoninės kun. Urbanavicius sustojo savo buvusioje klebonijoje So. Bostone. Nustebino visus savo tvirtumu. Jis savo jėgomis — pats įėjo į kleboniją iš p. Žaliesko automobilio. Buvo manyta jį tik prie klebonijos automobilį pasitikti kaip po ligonį iš po sunkios operacijos. Gerbiama tėvo pasveikimu prisidėjo prietelių maldos.

Matęs

KUN. NORBUTAS SUGRĮŽO

Kun. Norbutas, kurs darbuosi Norwood'e pasekmingai per treją šventadienį grįžo sekmadienio vakare namon į So. Bostoną. Dabar tik judins Sodaliates ir Marijos Vaikelius prie gražių darbų. Tėvas Norbutas taipgi vadovauja Sunday School ir Altoristams.

Sužinojęs

KRISTAUS KARALIAUS GARBEI

Rytas, trečiadienį pradėdant, bus sakomi pamokslai po paskutinį šv. Mišių, kurios esti giedamos 9 val. prirengti žmonės prie Kristaus Karaliaus šventės. Išpažintys klausomos penktadienį ryte, po pietų 4 val. ir vakare 7-tą val. Iškilmių dienų spalio 27 altoriai bus parėdyti puikiausiomis gėlėmis. Bažnyčiai iš virsaus puošiams.

Rep.

ALTORISTŲ SUSIRINKIMAS

Antradienį, 4:15 po pietų vaikų altoriaus tarnautojų dr. jos susirinkimas. Susirinkime dalyvaus ir svečių kunigų.

Tarnas

VAIKAI MERGAITĖS LANKYS BAŽNYČIAS

Seštadienį po paskutinį šv. mišių vaikai-mergaitės dar sykį turės jubiliejaus apvaikšiojimą. Daug jų atsilikę buvo.

Krišalys

VAIKINŲ REKOLEKCIJOS

Trečiadienio vakare prasideda nevedusiems vyrams jubiliejinės rekolekcijos. Kas vakarą bus jiems pamokslai ir pamaldos. Nėra abejonių kad ir parapijos vaikai pasirodys geraiš Rymo katalikais apvaikšiodami bažnytinį jubiliejų iškilmingai.

G. L.

SEŠTADIENY, 4 val. po pietų bus vaidinimas vaikams. Lietuvos Dukterų draugija nori, kad parapijos vaikai matytų tą teatrą pirmą, ir neitų jo matyti sekmadienį. Sekmadienį bus gražus programos vien suaugusiems. Draugijos Misios 9:30 val. ryte.

Nugirdęs

SUSIRINKIMAS

LDS. 1-mos kuopos susirinkimas įvyks spalio 24 d., 1929 m., 7:30 val. vakare, parapijos salė, 492 E. Seventh St., So. Bostone.

Gerbiami nariai—esate kviečiami ateiti į šį susirinkimą, nes turėsime daug svarbių klausimų aptarti. Taipgi kurie esate užsivilkę su mokesčiais turėsite gerą progą atsilyginti. Ateidami, kiekvienas, nepamirškite atsivesti nors po vieną naują narį prirašyti.

Kviečia visus

Valdyba

LANKEŠI redakcijoje studentas Baltromaitis iš Philadelphia. Jis teviškai yra Elizabeth, N. J. Jis yra LDS. 16 kp. narys ir buvęs jos pirmininkas. Tai buvo jauniausias mūsų organizacijoje pirmininkas. Jis dabar lanko Villanova kolegiją ir esą pasirinkęs medicinos gydytojo profesiją. Linkime jaunam studentui pasiekti tikslą.

GAVOME IŠ LIETUVOS

siuntinį rūkytų lašinių (bacon). Jų galima gauti geresniose lietuvių krautuvėse.

LITHUANIAN IMPORTING COMPANY
818 E. 6th St., So. Boston, Mass.

PARSIDUODA

ROSLINDALE—3 šeimynų namas ir 3 kary garadzius. Yra plotas žemės kur galima naują namą pastatyti. 11 Pine-dale Rd. (buvo Perkins St.) Tel. Parkway 2562—J.

Prof. A. Židanavičius
MUZIKOS MOKYKLA
SMUKA-PIANAS

Lekeijos duodamos privačiai kaip maziems taip ir suaugusiems sulig programo Muzikos Konservatorijai. Pamokos atskiriamos lietuvių kalboje.
149 Boston Street, Dorchester
Tel. So. Boston 1348-W.

KALENDORIAI

1930 Metams
Siunčiam Katalog dykai, iš kurio pasirinksite visokių.
JONAS KARDIEJUS
663 FOURTH ST., DEPT. D,
SOUTH BOSTON, MASS.

DANIEL J. FITZGERALD

PLUMBING IR HEATING
FURNACE IR PECIUS
TAISOME.
Kaltame ir Lietuviškai
382 Broadway, South Boston
Tel. South Boston 2870

MES REKOMENDUOJAME DEL INVESTIMENTO

7 NUOŠ. PREFERRED ŠERUS
dėl
Holliston Trap Rock Co., Inc.
Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas
PANELĖ M. A. POWER
Care of General Management Corp.,
185 Devonshire St., Boston'e
Tel. Liberty 9783
Gyvenimo Tel. S. B. 1706-M.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

SVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Antanas Navikas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštinkas — Albinas Neviera, 448 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — Juozas Guzevičius, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Išdinkas — Vincas Kalšius, 67 G Street, South Boston, Mass.
Tvarkdarys — Kazimieras Ambrozus, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai būs kas pirma nedėdienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, parapijos salė, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ VALDYBA

Pirmininkė — Jieva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — Ona Zoloniene, 11 Monks St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Siaurienė, 443 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Rašt. — Bronislava Čiūnienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Išdinkė — Ona Staniulienė, 105 W. 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — Ona Migirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston.
Draugija savo susirinkimus laisvas kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, po bažnytinę švėtinę.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką laišku ar telefonu.

SV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI

Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Markellonas, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštinkas — P. Milius, 447 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — M. Selkis, 256 E. Nth St., So. Boston, Mass.
Išdinkas — V. Balutis, 36 Mercer St., So. Boston, Mass.
Marsalka — J. Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio, p. n. 492 E. Seventh St., parapijos salė, 7th St., South Boston, Mass.

SV. JONO EV. BL. PAŠALP DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — Motiejus Zioba, 539 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrasikas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštinkas — Jonas Gileckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — Matas Selkis, 256 E. Nth St., So. Boston, Mass.
Išdinkas — Andriejus Naudzinas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Marsalka — Jonas Zalkis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėdienį kiekvieno mėnesio, 2-rą valandą po pietų, parapijos salė, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

L. R. K. SĄJUDINUSIOS ŠIRD V. J. PAŠALPINES DR-JOS VALDYBA

Pirmininkas — V. T. Savickas, 427 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudzinas, 885 Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštinkas — V. Tamoliūnas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — J. Kaslauskas, 44 Glendale St., Dorchester, Mass.
Kaslerius — P. Kleponis, 266 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarys — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą panedėlį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, po bažnytinę švėtinę Fifth St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUCIO DR-JOS VALDYBO SANTRAŠAI

Pirmininkas — Mot. Versliskas, 604 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Povilas Raka, 125 Bowen St., South Boston, Mass.
Prot. Raštinkas — Ant. Macajunas, 450 E. 7th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštinkas — Pranas Tuleikis, 100 Bowen St., South Boston, Mass.
Išdinkas — Andrius Zaleckas, 150 H Street, South Boston, Mass.
Tvarkdarys — Kazys Mikalaitis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko savo susirinkimus kas antrą nedėdienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Salė, ketė E. Silver St., So. Boston, 1:30 val. po pietų. Ateidami susirinkimas prašoma atnešti naujų nartų prirašyti pas mūsų draugijos.

PARSIDUODA

SO. BOSTONE ant N St. 3 šeimynų namas. Yra maldynės, elektros, dujos ir piazai. Parsiduod pigiai. Kreipkitės "Darbininko" Administracijon.
(L-4)

Naujas Yale Universiteto, New Haven, Conn., knygyno namas, pavadintas "Sterling Memorial Library." Sako, kad kuomet bus užbaigtas, tai bus gražiausias įrengtas knygynas pasaulyje.

IVAIRENYBĖS

KAS YRA BILIJONAS?

Bilijonas yra tai milijonas milijonų. Pasakyti "bilijonas" — užtenka tik vienos sekundės. Bet per kiek laiko būtų galima suskaičiuoti ligi bilijono?

Per minutę galima suskaičiuoti ligi 160. Prileiskim, kad kas nors labai greitai skaičiuojamas priskaičiuoti į minutę ligi 200. Tada jis per valandą suskaičiuotų ligi 12 tūkstančių, per parą (per 24 valandas) ligi 288 tūkstančių, o per metus 105 milijonus ir 120 tūkstančių. Norėdamas skaityti ligi bilijono, skaityti be jokios pertraukos (per dieną ir naktį) 9,522 metus. Bet ir tada ligi bilijono dar netektų 47 milijonų ir 360 tūkstančių.

"M. L."

PATIKO MAISTO KORTELIŲ SISTEMA

Dešimt metų praėjo po didžiojo karo. Europa primiršo visas jo baisenybes ir baigia likviduoti besitęsusių valstybinio maisto karo palikimus. Tik viena Rusija šituo atžvilgiu išimtis. Jos gyventojai dar tebevalgo pusbadžiai skurdami maisto korteles kaip ir karo metu. Karo metu, pritrūkus maisto produktų įvesta maisto kortelių sistema ligi šiol ten vartojama. Tik tas gali suprasti, kas Rusijoje būdamas šitą nelaimę patyrė, supras, kaip sunku norą valgyti su kortelės turiniu derinti, juo labiau, kad dar nesitvirtinantis tuo, kas kortelę nurodyta. Sovietų Rusijos miestuose dar tebevarto žmonės ilgomis "uodegomis," prie maisto krautuvų. Nors krautuvė atvira tam tikrom valandom, bet "uodegos" prie jos nenyksta. "Uodegose" stovėjimas daugiausia žmonėms laiko sugaišina, privargina ir pri-nervina juos. Privatinė prekyba griežtai uždrausta, dėl to kiekvienas būtinus maisto produktus tik per "uodegą" gauti.

Dešimt su viršum metų kortelių sistema bevartodami bolševikai išradimą padarė: vieton kortelių maisto knyguotes įvesdami. Kortelės

buvo ligi šiol duodamos kiekvienam produktui rūšiai ir daiktams. Dėl to jų susidarydavo pas kiekvieną daug. Dabar jos bus susiūtos knyguotė ir susiskirstytos.

"Tr."

GARSIKALBIAI KAIP PERSPĖJIMO ŽENKLAI

Australijoje žmonės buvo bandomi naujai padaryti prie nesaugomų geležinkelio linijos perėjimų perspėjimo ženklai. Netoli pylimo pasatomas fotoelektrikas prietaisas, kuris yra taip įrengtas, kad kritus atvažiuojančio automobilio lempų spinduliams ir tam tikrą kamariškę, kur nuo šviesos elektros laidais įjungiamas gramafono sustiprintojas. Garsikalbis perduoda toli girdimą ir perspėjantį gramafono garsą. Šio aparato bandymai davė visai gerus vaisius.

"L. A."

KIEK YRA ŽMONIŲ PASAULY

Tarptautinio statistikos instituto Haagoje žiniomis, pasaulyje iš viso dabar yra 1936 milijonų gyventojų, t. y. 125 milijonais daugiau, negu jų buvo 1920 m. Daugiausiai gyventojų turi Azija. Azijoje gyvena 1070 milijonų žmonių. Antrą vietą užima Europa, turinti 478 mil. gyventojų; toliau seka Amerika — 238 milijonai gyv., Afrika apie 140 milijonų. Australijoje ir Okeanijoje gyvena 9,3 mil. gyventojų. Tiesčiausiai apgyventa yra Europa. Ant kiekvieno ket. kilometro gyvena 48,6 žmonės; Azijoje — 24,8, Amerikoje — 5,5; Afrikoje ir Australijoje daug mažiau gyvena ant vieno kv. kilometro žemės.

BAŽNYČIA PRIEŠ FAŠIZMĄ

Nežinurint to, kad fašistams valdant Italiją tarp Popiežiaus ir Italijos padaryta taika, tai betgi fašistų valdymui Bažnyčia nepriartina; ypač Bažnyčia negali pritarti fašizmo pasikėsinimams šviesti ir auklėti jaunuomenę be Bažnyčios, vie-nomis fašizmo priemonėmis. Kaip vilkai negali nieko ki-

to išauklėti, kaip tik vilkus, taip fašizmas gali išauklėti tik aklius fašistus. O Bažnyčiai svarbu, kad jaunimas ne vilkais ar fašistais išeitų, o pilnutiniais žmonėmis, tikrais Bažnyčios vaikais, tikrais krikščionimis. Dėl to, kai paskutinėje savo kalboje Mussolini pasakė, kad Italijos jaunimo švietimas priklausė tik valdžiai, tai yra fašistams, Popiežiaus spauda tuo smarkiai pasipiktino ir pareiškė, kad Bažnyčia su tuo niekuomet nesutiks.

"L. D."

KELIONĖ Į SAULĘ

Per kiek laiko greituoju traukiniu galėtume nuvažiuoti į saulę?

Jeigu traukinys eitų į valandą 60 kilometrų, tai per parą nuvažiuotų į 1,500 kilometrų. Kadangi nuo žemės ligi saulės yra 150 milijonų kilometrų, tai tokiu greitu- mu važiuojant, reiktų važiuoti 247 metus. Vadinasi, jei vieno metų vaikas šandien išvažiuotų, tai tik kelinta jo giminių eilė pasiektų saulę.

"M. L."

Juokeliai

STUMBRAS UŽPALIŲ MISKUOSE

arba

Patarimas mokslininkams

"Užpalį girininkijos miskuose pasirodė senai nematytas čia stumbras — laukinis bulius. Teko patirti, kad jo patiekimas ir sekė išvažiuoja zoologijos profesorius T. Ivanauskas."

18 neseny laikraščiu

Ar teko jums kuomet girdėti, kad mokslininkai bulių tirtų, o ne į katilą jį dėtų?

Ir paprasčiausiu būdu virtų?

Vienok, stebuklus žmonės šneka: Girdi, laukinį bulių retą? Profesoriaus net tikras seka. Sugauti jį ir tirti keta...

Na, žinot, vyrai, aš nepeikiu. Ką mokslas gera vykdė, daro, Bet jeigu lenda kur nereikia, Tai tik "j medį Dievą varo..."

Tai tokio didelio čia daikto — Ieškoti vieną kokį bulių, Jeigu po turgaus jų prie daikto Desėtkais visur yr' prigulė...

Juk teko būti jums miestely Po turgaus — galite žinoti. Kad parsidavę kokį telį Kiti bulių ima mauroti...

Žiūrėk, toks "bulius" eina, svyra Ir krypsta, laikos — ir pavirto, (Kūsenių "buliaus" bonka yra...) Man rodos — tokį bulių tirtų!

Bet vis, mat, svertas surėdytas Iš to, kurio niekias galėdavo: Bus vienas bulius privaikytas, O šimtus jų dar leis prie stalo...

Jeigu mane kas paklaustų — Aš, štai, ką mokslo vyrams tarčiau. (O jeigu jie nepaklaustytų, Tai dar beveik kad ir subarčiau):

"Klausyk, tamstos! Gerą darot, Nenoriu tuo aš abejoti, Bet vis "j medį Dievą varot" Nors esat vyrai ir galvoti!

Na, kam jums, pavyzdžiui, miskuose Ten bulių vieną kur vaikytų, [se Kad jās čia pat — žmonių namuose Daug gero galit padaryti!

Ištrikit, pavyzdžiui, suėję — Kodėl pavirsta vyras jaučiu, Kuris sugrįžęs "pila vėją" Žmonai ir negali griaučiu?

NUOSTABUS AUGALAS

Pietų Amerikos miškuose auga vijoklė jazė. Jos sunykusi svarbu, kad jaunimas turi tą nuostabų ypatumą, kad tos sunkos išgėręs žmogus gali matyti įvykius labai tolimose vietose. Ispanų mokslininkas Deion de Bagotta pasakoja, kad pulk. Kustodio Morales, būdamas su pulku vienoj tvirtovėj, esančioj toli nuo bet kokios gyvenamos vietos, kartą guldamas, gėręs jazės sunkos, ir po to užmigęs sapnavęs, kad miršta tėvas ir serga sesuo, kurie buvę labai toli. Ir tikrai po mėnesio jis sužinojo, kad tuo laiku jo tėvas mirė, o sesuo po ligos sveikstanti. Tai yra tikrai nuostabus augalas.

"L. D."

SVARBUS PATEŠKIJIMAS

Vincentas DOBROVOLSKIS, vilniškis, Nedzingės parapijos, 13 metų atgal vedęs pas kunigą Žilinską, South Bostone Eleną Trečio-kienę. Dabar yra reikalus sužinoti apie jo mirimą ar gyvenimą. Žinan tieji malonėkite pranešti "Darbininkui." Jei jis miręs prašome geriam kunigų pranešti kun. Virmauskui, 50 W. 6th St., So. Boston, Mass. (S-22)

LDS. Kuopų Susirinkimai

WATERBURY, CONN

Spalio 27 d., 1 val. po pietų įvyks LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. Valdyba

NEW HAVEN, CONN.

L. D. S. 28 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, spalio 27 d., 1 val. po pietų, bažnytinėj svetainėj, 339 Green St. Kviečiame narius(es) ateiti. Gera proga užsimokėti duokles. Valdyba

C. BROOKLYN, N. Y.

Spalio 27 d., tuoj po sumos įvyks LDS. 10 kuopos mėnesinis susirinkimas. Kviečiame gausiai suėiti, nes turime keletą svarbių sumanymų. Ateikite ir savo draugus(es) prirašyti. Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

L. D. S. 107 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio 3 dieną, šv. Kazimiero parapijos salėj, tuoj po sumai. Visi kuopos nariai yra kviečiami atsilankyti į šį susirinkimą užsimokėti mokesčius ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 3 d., tuoj po antrų mišių pabažnytinėj svetainėj. Kviečiame narius ateiti, nes yra keletą svarbių sumanymų. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie šios organizacijos. Valdyba

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks spalio 25 d., 7-30 vakare, Karalienės angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir South 4th gatvių.

Kuopos metiniame susirinkime nutarta susirinkimus laikyti kas mėnesį paskutiniame penktadienį. Taigi malonėkite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos. Kviečia Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

LDS. 107 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks lapkričio 3-čią dieną, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos salėj. Kviečiami visi nariai dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokesčius ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

Laikraštis geriausiai suartina šeimą savo mylima tėviške Lietuva, laikraštis atspindi kaip veidrodys senosios tėvynės vargai ir pasisekimai, liudėsiai ir džiaugsmą, todėl kiekvienas šeimai turi skaityti bent vieną tėvynės leidimą laikraštį, kad jos neužmirštų. Iš daugelio laikraščių tinkamiausias yra šeimoms ir lietuviams katalikams ūkininkams tik laikraštis

"ŪKININKAS"

nes "ŪKININKAS" vedamas katalikiškoj, tautiškoj dvasioj ir stovi demokratiniais pamatais tvarkomos Lietuvos sargboje.

"ŪKININKAS" išsina kas savaitę gražiai paveiksluotas, duoda daug žinių iš Lietuvos ir užsienio gyvenimo; rašo visais ūkininkams rūpimais klausimais: apie žemės dirbimą, gyvulių auginimą, šeiminkavimą, rinką ir kainas, deda daug gražių pasiskaitymų, juokų, įvairenybių ir tt.

"ŪKININKO" kaina 1929 metais Lietuvoje — 5 litai, arba 50 amerikoniškų centų, o Amerikoje 15 litų arba vienas ir pusė dolerio. Pinigus siųsti šiuo adresu: Lithuania, Kaunas "ŪKININKO" administracijai, Gedimino g-vė 30 Nr. Neužmirškite, kad "ŪKININKAS" yra gražiausias ir mylimiausias ūkininkų laikraštis, todėl didelį džiaugsmą padarys užsakydami jį savo giminiams ir pažįstamiems Lietuvoje.

Girtis negražu nei žmonėms, nei Dievui. — M. Pečkuskaitė.

Ką tik išėjo iš spaudos!

Artisto

STASIO PILKOS

Nauja Knyga

"JAUNA KURYBA"

su paveikslais

Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklamacijų. Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knyguotę.

Kaina tik 25c.

Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.

"DARBININKAS"

336 B'way, So. Boston, Mass.

XI METAI

XI METAI

VISI, KAM TIK RŪPI MŪSŲ KARIUMENĖ IR KRAŠTO GYNIMAS, SKAITO

"KARI"

PIGŲ, POPULIARŲ SAVAITINIŲ KARIŲ LAIKRAŠTĮ.

"KARY" yra daug paveikslų, apysakų, feljetonų, eilėraščių, įvairenybių ir tt. Kiekvienam e "KARIO" nr. yra linksmas skyrius "Kuprinės pabios."

Šiomet "KARYS" žymiai papigintas. Jo kaina metams: Lietuvoje 8 litai; Amerikoje 1 doleris 60 amerikoniškų centų.

Redaguoja kpt. Balčūnas. Leidžia Karo Mokslo Valdyba.

Adresas: Europa—Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė "KARYS."

Jeigu nenorite, kad Tamstos vaikai pamirštų gimtąją lietuvių kalbą, tai išrašykite jiems

GRAŽIAUSI VAIKŲ LAIKRAŠTĮ "SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Užduotiniai ir pramogėlės. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikraščio kaina: metams 2 dol., pusei metų — 1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. SIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASAKOS" B-vė. Redaktorius A. Giedraitis.

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui. Adresas: "Saulutės" Administracija Jurbarkė.

Tel. So. Boston 0823
NAUJOJE VIETOJE LIETUVIŲ DANTISTAS DR. M. V. CASPER
(KASPARAVICIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofiso valandos:
ano 9 iki 12 ryte ir nuo 2:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 vakare. Ofisas uždarytas subotas vakarais ir nedideliais, taipgi serdomis nuo 12-tos dienos uždarytas. Taipgi nuimu ir X-Ray

DR. A. COHAN
Gydytojas ir Chirurgas
Neseniai sugrįžo iš Viena ir Berlyno, kur specialiai studijavo. Ofiso valandos: 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. 33 Copeland St., Quincy, Mass. Tel. Granite 0283.

DAKTARAS BALABAN
Gydytojas iš Rusijos
375 Dorchester St., So. Boston. Tel. S. B. 4708
Rezidencija ir kitos ofisas 1234 Blue Hill Ave., Mattapan Tel. Milton 2352.

Lietuviai Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po pietų ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

DR. GRADY SPECIALISTAS
Pabaigęs N. Y. universiteto medicinską kolegiją; buvęs gydytoju Ft. Hamilton Ligoninėje, N. Y.; chirurgas į Out-Patient Staff Lowellio Ligoninės. Daktaras Miesto Dispensarij; sujungtas prie St. John's Ligoninės; Medicinskasis egzaminuotojas dėl Metropolitan Life Ins. Lowell YMCA. Gym. A. O. Foresters of America. Valandos: Antr., Ketv., Šeštadi. 10 iki 12 ryte, 2-5, 7-8 vak., Sekmadienį 10 iki 12. 327 Tremont St. Patarimas dykai.

Tel. So. Boston 0506-W.
Lietuvys Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston ("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30-6 ir nuo 6:30-9 vakare. Serdomis nuo 9-12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Telefonai: So. Boston 1662-1373
A. J. KUPSTIS
Žemnamijos, Apdrados, Mortgigų, Laivakorūžių ir Pinigų Siuntimo Agentūra.
PARDOVAM ANGLIS IR MALKAS
Ofisas atdaras nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Norintieji teisingiausio patarnavimo ir geriausio pirkinių krepšelio pas mus.
332 W. BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.

Lietuviai Graborius
P. J. AKUNEVIČIUS
258 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 4486
Mirus šeimynos nariui, likusiems našlaičiams arba giminiams pinigų reikalingi. Taupykite juos. Aš laidojuvęs aprūpinu gerai ir nebrangiai.

Rezidencijos Tel.: 0779-R. K. Ofiso Telefonas: S. B. 0779-W.
S. BARUSEVIČIUS
Lietuviai Graborius, Balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
254 W. Broadway South Boston, Mass.
Rezidencija: 838 Dorchester Av. Dorchester, Mass.

LAIDOJIMUS
kurios paveda mano prižiūrėti, visomet būna patenkinti ir sutaupina gerokai pinigų.
Mano kaina visiemis ir visur vienoda.

IONAS PETRUSKEVICIUS LIETUVIS GRABORIUS
162 Broadway, So. Boston, Mass. Residence: 313 W. Third St. Telefonas: South Boston 0304-W.

E. V. WARABOW
(Wrublinskis)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1508
MONTELO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 7870-J.

PATAENVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 448 Cambridge Street Cambridge, Mass.
Telephone University 8831-W